

24

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽYDŲ

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 41
Spalio October 27, 1989

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Valst. sekretorius James A. Baker pareiškė, kad JAV yra pasiruošusios suteikti Sov. S-gai patarimų ir techninės pagalbos sovietų ekonomijai ir visuomenei pertvarkyti, nes atsiradusi istorinė proga JAV ir Sovietų S-gos santykių pagerėjimą padaryti pastoviu.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas, susikvietęs laikraščių redaktorius, kultūrininkus ir kelis politbiuro narius, apkaltino liberalinę spaudą už visuomenės skaldymo ir nepasitikėjimo skelbimą. Jis pastebėjo, kad savaitraščių *Argumenty i Faktų* redaktorius turėtų atsistatydinti už paskelbimą apklausinėjimo rezultatų, vertinančių kongreso narių populiarumą. Kitas Gorbačiovo pabartas redaktorius buvo iškvietas pas partijos ideologijos sekretorių. Ypač buvo išbartas liberalus aukšč. sovietų narys Juri N. Afanasjev, kuriam buvo patarta pasitraukti iš komunistų partijos.

Sov. S-gos užs. reikalų ministro ir KGB viršininko pavaduotojai įteikė JAV S-gai atvykusiai sov. Švedijos diplomato Roulo Wallenbergo seseriai asmeninius dokumentus ir apgailestaudami pareiškė, kad diplomatas yra 1947 m. miręs Lubiankos kalėjime ir kad jo palaikai būvę sudeginti ir palaidoti bendram kape Maskvoje. Sesuo pareigūnam įteikė sąrašą 20 buv. kalinų, kurie Wallenbergą yra matę po 1947 m.

Valst. sekretorius James A. Baker pareiškė, kad JAV nesutiktų, jei susijungusios Vakarų ir Rytų Vokietijos norėtų pasidaryti neutralia valstybe. Jis pastebėjo, kad abiejų Vokietijų susijungimas turi įvykti pagal Vakaruose įsigalėjusius dėsnius ir kad jungtinė Vokietija turi būti integruota į demokratinę Europos uniją.

PLO savo pareiškimą pasidaryti UNESCO nariu atidėjo 2 metams.

Amerikos katalikų, 3 arkivyskupai yra parengę vyskupų konferencijai siūlymo projektą, teigiantį, kad Izraelio okupuotų žemių palestiniečiai turi teisę į teritorinį ir politinį suverenumą ir papeikė Izraelį už žmogaus teisių palestiniečiams pažeidimus.

Sovietinio Azerbaidžano pirmasis partijos sekretorius Abduls Rachman K. Vezinov rugsėjo 13 pasirašė su respublikos Liaudies frontu protokolą, legalizuojantį Frontą, panaikinantį draudimą vaikščioti ir pažadantį sukviesti Aukšč. tarybos posėdį priimti įstatymui, kuris suteiktų Azerbaidžanui teisę atvesti Maskvos įsakus ir net teisę atsiskirti nuo Sov. S-gos. Už šias nuolaidas Frontas palaipsniui nutraukė traukinių į Armeniją riedėjimo boikotą ir gavo Gorbačiovo neoficialų pažadą palikti Kalnų Karabacho srities valdymą Azerbaidžanui.

Švedijos apeliacinis teismas panaikino žemesnio teismo sprendimą, kad buv. min. pirmininką Olaf Palmę nužudė parėjūnas Christer Patterson. Kalinys buvo paleistas į laisvę.

Vakarų Vokietijos prestižinė Knygų mugė literatūrinė premija buvo suteikta Čekoslovakijos dramaturgui Vaclav Hevel.

ĮSTEIGTAS M. VALANČIAUS BLAIVYSTĖS SAJŪDIS Steigiamajame suvažiavime Vilniuje svarstyti blaivinimo klausimai

Vilniuje, Žinijos draugijos salėje, rugsėjo 23-24 įvyko vysk. Motiejaus Valančiaus blaivystės Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas.

Suvažiavimą sveikino Kaišiadorių vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Matulaitis, Sąjūdžio seimo tarybos narys Čepaitis bei jaunieji blaivininkai moksleiviai iš Kauno.

Pedagogas Gečas savo pranešime "Lietuva ir blaivystė", kaip ir visi kiti kalbėtojai prisiminė garbų žemaitį vysk. Motiejų Valančių, kuris ragindamas negerti ir steigdamas blaivininkų brolijas sugebėjo įtikinti, kad gėrimas prie gero neprivėsia; ir rezultatas — degtinės gėrimas žemaitijoje per dvejus metus sumažėjo bet aštuonetą kartų.

Pranešėjas pastebėjo, kad kaip praityje, taip ir šiandien didžiulė jėga yra Bažnyčia, kuri didžia dalimi vadovauja tautos dvasiniam gyvenimui. Ji atliko didžiulį doros ugdymo ir blaivystės plėtojimo darbą Lietuvoje.

Antras pranešėjas Turčinavičius pranešime "Blaivystė šiandien ir rytoj" perskaitė labai įspūdingus skaičius, kurie šiandien nėdžiugina. Dabar Lietuvoje yra apie 60,000 registruotų alkoholikų. Tai tik registruotų. O kiek jų yra iš viso? Pavyzdžiui: Lietuvoje 1930 metais vienas gyventojas išgėrė vieną litrą, o štai 1980 metais 11 litrų spirito.

Tarybų Sąjungoje 30 procentų žmonių yra palięgę, 20 procentų — nesveiki. Suprantama, visą kaltę versti tik degtinei būtų neteisinga. Bet tai, kad lietuvius blaivystės atžvilgiu Tarybų Są-

jungoje pralenkia tik estai, o toliau rikiuojasi latviai, baltarusiai, ukrainiečiai ir rusai — verčia pamąstyti, ko labiausiai reikia gintis.

Suvažiavimo dalyviai, kurių drauge su svečiais buvo apie 360, išklause pranešimų, kituose posėdžiuose išsakė savo mintis ir kartu svarstė Blaivystės sąjūdžio programą bei įstatų projektus. Rašytojas Kazys Saja, išsakydamas savo mintis, pasakė: "Mes turime duonos, bet mirštame nuo dvasinio nuobodumo, mes neišgėrė nemokame nei mylėti, nei pykti, nei gero žodžio ištart, nes esame suvaržyti".

Ir iš tikro, kaip teigia rašytojas, daug kas mano, kad tik alkoholis išlaisvina iš kompleksų. Tauta juk praradusi idealus, tad religija gali daug padaryti, kad idealai būtų vėl atrasti, ir kad tauta savo gyvenime jais pasiremtų. Taip mano ne tik rašytojai, bet ir dauguma kalbėtojų.

Vieni ar kitaip, jie prisiminė ir tai, kad alkoholis tam tikra prasme taipogi yra politika. Stalinizmo politika, pavyzdžiui, tai žmonių girdymas vardan sielos tuštybės. Prisiminta ir mokykla. Anot Urniežiaus, tai dvasinės girtuoklystės pravaras. Pastebėta, kad reikia vienyti ir atsiku-

riantį moksleivių organizaciją, siekti vieno tikslo — blaivios Lietuvos.

Suvažiavimo pirmos dienos pabaigoje buvo priimta programa ir keturios rezolucijos: Dėl tikėjimo, Dėl Alkoholio gamybos sumažinimo, Dėl politinės padėties Lietuvoje ir Dėl švietimo. Taip pat buvo priimti ir įstatai.

Antrą suvažiavimo dieną Vilniuje bei visoje Lietuvoje buvo aukojamos mišios už blaivystę. Arkikatedroje Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius aukėjo mišias bei pašventino Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdžio vėliavą.

Pamoką pasakė Vabalninkų klebonas Sąjūdžio seimo narys kun. Keina. Jisai tarsi reziumavo suvažiavimą, tikinčiuosius supažindindamas su jo darbu ir priimtais dokumentais.

Po mišių visi tikintieji patraukė Vilniaus gatvėmis link Trijų Kryžių kalno. Ten, papėdėje jie pasodino blaivybės ažuolą. Renginiai tą dieną dar nesibaigė. Vilniuje daugelyje vietų buvo galima sutikti, žmones, nešančius plakatus už blaivystę bei dainuojant liudies dainas. Vyko vakaronės universiteto kiemeliuose, Šv. Jono bažnyčioje surengtas labdaros koncertas.

Vilniaus universiteto ansamblis Chicago Jaunimo Centro scenoje, Margučio surengtame koncerte, atlieka Linelį. Kompozicija J. Lingio, instrumentuota V. Aleksandravičiaus. Nuotr. Jono Tamulaičio

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIO TRIUMFAS

"Atėjom, pamatėm, nugalėjom" — galėjo pasakyti Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio nariai po jų trijų koncertų Chicago Jaunimo Centre spalio 7, 8, 9 dienomis. Tai buvo vieni iš labiausiai pasisekusių lietuviškų spektaklių bet kada matytų Chicagoje.

Po daugelio pasirodymų Austrijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Suomijoje bei kitur, ansambliciai, pirmą kartą atsidūrė Chicagoje ir čia davė pirmuosius koncertus Amerikos žemyne (po to dar jie koncertavo Detroite, Clevelande, Toronte ir Montrealyje).

Šis buvo jau trečiasis meninis vienetas iš Lietuvos šiemet. Pavasarij pas Chicago lietuvius svečiavosi to paties universiteto

folklorinis ansamblis "Ratilio", o po jo — smagių melodijų atvežė ir jas vykusiai perdavė "Armonikos" muzikantų grupė. Tačiau jos visgi neprilygo trečiajam vienetui — pačiam didžiausiam atlikėjų skaičiumi ir visapusišku bei patraukliu publikos atžvilgiu.

Tik gaila, kad Chicago lietuviai dabar nebeturi vietos, kur galėtų tinkamai pasirodyti didesnieji vienetai. Tas labai akivaizdžiai jautėsi Vilniaus universiteto studentų pasirodymuose, kuomet maža scena neleido visu ūgiu išsitiesti gausiems bei energijos pilniems šokėjams. Liūdna, jog Marijos aukšt. mokyklos scena yra neprieinama, o šios salės dabar Chicago lietuviams labai reikėtų kuomet iš

JAV LB XII-TOSIOS TARYBOS ANTROJI SESIJA

Clevelande rugsėjo 29 - spalio 1 vyko JAV Lietuvių Bendruomenės XII-tosios tarybos antroji sesija. Suvažiavusieji tarybos nariai turėjo progą išklausti Krašto valdybos narių pranešimų, susiskirstyti į įvairias komisijas (ir bendrai balsuoti už komisijų pasiūlytus nutarimus), išgirsti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pranešimą, dainų ir šokių švenčių pranešimus, JAV LB garbės teismo, *Bridges* redakcijos, Sąjūdžio atstovų Arvydo Juozaitis ir prof. Vaidoto Antanaičio.

Taip pat daug dėmesio sukėlė svarstybos, kuriose dalyvavo: Asta Banionytė (JAV ir PLB Visuomeninių reikalų vedėja), kun. Ričardas Repšys (kuris šiuo metu lankosi iš Lietuvos), prof. Vaidotas Antanaitis, Arvydas Juozaitis, dr. Vytautas Bieliauskas, Vytautas Birėta (Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas), dr. Antanas Razma (JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas).

Keli sesijoje paminėti projektai, užsimojimai, nutarimai: Visuomeninių reikalų vedėja Asta Banionytė sesijoje turėjo progą apibūdinti savo rolę Washingtono. Jau kurį laiką ji dirba JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos reikalais. Tarybos sesijoje buvo patvirtinta, kad toks asmuo reikalingas, kuris galėtų atstovauti lietuvių reikalams, greitai reaguoti į JAV valdžios daromus sprendimus, ir pan.

Patvirtinta, kad Asta tinka šiam paskyrimui ir kad jos veikla pereitų ne vien JAV, bet Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ribas. Ji atstovauja JAV LB ir PLB

prie JAV valdžios, kitų organizacijų ar valstybių. Ji talkina JAV LB apylinkėms visuomeniniuose reikaluose. Ji informuoja JAV LB ir PLB apie JAV valdžios užimtas pozicijas Lietuvos atžvilgiu ir seka įvykius Lietuvoje. Visas funkcijas ji atlieka tiesioginiais JAV LB ar PLB pirmininkų ar jų pavestų asmenų nurodymais. Asta žada daryti atliktų darbų santrauką kas mėnesį. Apylinkių pirmininkams pakvietus, Asta vyks į apylinkes informuoti apie savo veiklą ir organizuoti jaramą.

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininko pranešimo metu pranešta apie JAV LJS politinės praktikos programą, kurios pradžymų terminas baigėsi spalio 18. JAV LJS krašto valdyba norėjo skatinti politinį sąmoningumą jaunimo tarpe. Tuo tikslu gavo Lietuvių Fondo paskyrimą, pasikvietė komisiją atrinkti kandidatus, ir laukia išmėginti pirmos praktikos kadenciją. Jaunuolis/jaunuolė vyks į Washingtoną ir ribotą aiką dirbs politinėje aplinkoje: susipažins su savo kongresmano būstinės veikla, apgyvendintas/a lietuvių šeimoje Washingtono.

Arvydas Juozaitis ir prof. Vaidotas Antanaitis turėjo ir pagyri-

(nukelta į 2 psl.)

MIRĖ JACKUS SONDA- SONDECKIS

Bostone gyveno ilgametis *Keleivio* redaktorius, socialdemokratų veikėjas, ekonomistas, žurnalistas Jackus Sonda-Sondeckis. Nuvažiavęs į Lietuvą lankyti savo vaikų, dukters daktarės ir sūnaus dirigento Sauliaus Sonda-Sonda, staiga mirė Maskvoje ant dukters rankų spalio 20 ar 21 d.

Velionis buvo gimęs 1893 sausio 15 Šešaičių kaime, Alsėdžių valsčiuje, visai prie Žemaičių Kalvarijos. Gimnaziją baigė 1914 Vilniuje, iki 1917 metų studijavo gamtos mokslus Petrapilio universitete. 1918 grįžo į Lietuvą, įsijungė į Lietuvos atstatymo darbus, 1920 išvyko į Vokietiją studijuoti ekonomijos. 1924 baigė Hallės universitetą. Grįžęs į Lietuvą, apsigyveno Šiauliuose ir pasireiškė plačia visuomenine, kultūrine veikla, 1924-1931 buvo Šiaulių miesto burmistras, vėliau ligonių kasos direktoriumi, rūpinosi švietimu, labdara, miesto kultūrinimu. Atgavus Vilnių, 1939 buvo pasiūstas sutvarkyti Vilniaus ligonių kasos organizaciją, buvo Lietuvos komunalinio banko valdytojas. 1941 vėl grįžo į Šiaulius. Karo metu pasitraukė į Vakarų, atvyko į Ameriką, gyveno Bostone ir redagavo *Keleivį*, jį sukuriant. Reikiškesi plačioje visuomeninėje veikloje, buvo Lietuvos socialdemokratų sąjungos centro komiteto narys, reikiškesi Balso, Vliko, Lietuvių Bendruomenės veikloje, dalyvaavo seimuose, suvažiavimuose. Į Lietuvą buvo nuvykęs bent kelis kartus.

Jackus Sonda-Sondeckis

(nukelta į 2 psl.)

JAV LB XII-TOSIOS TARYBOS ANTROJI SESIJA

(atkelta iš 1 psl.)

mų ir paraginimų tarybos sesijos nariams. (Astos Banionytės pasiskyrimas Visuomeninių reikalų vedėja, ir politinio interno praktika lyg atsako į kai kurias jų pastabas.) Jų minėtos temos pasikartojimo ir kitais momentais — reikia planingo koordinavimo, reikia informacijos, reikia ryšių. Bendras išėjimo vaidmuo ilgą laiką buvo atstovauti lietuviams ir Lietuvai. Dabar iškilo tolimesnio bendradarbiavimo su Lietuva svarba, informacijos dinamiškumo svarba, kontaktų su Lietuva svarba, informacijos dinamiškumo svarba, kontaktų užmezgimas, bendros akcijos. Arvydas Juozaitis pastebėjo Lietuvos Bendruomenės ir "Sąjūdžio" skėtinys panašumus.

Pažiūrėjus į JAV LB XII tarybos I-osios sesijos protokolą, galima pastebėti, kad rinkiminiai

metai gal sutraukia šiek tiek daugiau dalyvių: sesijoje dalyvavo beveik visi rinkti nariai, bei apylinkių pirmininkai, radijo ir spaudos atstovai, svečiai. Clevelande to nebuvo. Tačiau sesijoje buvo iškelta įvairių svarbesnių reikalų, buvo progą išgirsti ir pasidalinti mintimis su "Sąjūdžio" atstovais, apie kuriuos prieš metus buvo mažai žinoma, ką bekalbėti apie jų apsilankymą JAV-se. I sesijos nutarimai, kai kur buvo atlikti pagal planą (pvz. JAV Jaunimo sąjunga pristatė savo veiklos apžvalgą ir finansinę apyskaitą), kai kur nesumažėjo jų aktualumas (pareiškimai 1988 m. dėl bendrų jėgų-jungti jėgas bendrai ir koordinuoti veikti dėl Lietuvos laisvės ir pan.). Teks pažūrėti ką 1988-90 metai atneš, ar XII tarybos antroje sesijoje pramatomi įvykiai, kryptys ir veikla įvyks kaip pramatyta. R. Kubiliūtė

Valdas Adamkus, Vilniaus universiteto garbės daktaras, ir Vidas Aleksandravičius, Vilniaus Universiteto dainų ir šokių ansamblio meno vadovas ir režisierius, susitikę Chicagos, Jaunimo Centro kavinėje, pasibaigus Margočio surengtam koncertui. Nuotr. Jono Tamulaičio

IVYKIAI LIETUVOJE

— Maskvoje Komunistų partijos Centro komiteto ideologijos skyriaus menų sektoriaus vedėjas yra Sigitas Renčius. Anksčiau centro aparate dirbo dar trys lietuviai.

— Klaipėdos dramos teatras naują sezoną pradėjo su T. Williams *Gražus sekmadienis piknikui* spektakliu. režisavo Alvydas Vizgirda.

— Marijampolėje tris dienas vyko tautodailės šventė. Tai pirmas toks renginys, subūręs vietos liaudies menininkų klubus "Atika" ir "Mūza", taip pat svečius iš Radviliškio liaudies meistrų klubo, Kauno profsąjungų kultūros rūmų moterų klubo, Vilniaus mokytojų namų klubo "Vaivorykštė" bei grupę menininkų iš LLR Punsko krašto.

— A. Šapokos "Lietuvos istorijos" tiražas pramatytas 325,000 egzempliorių. Jau atspausdinta 50,000 egz. Tomis knygomis ap rūpinti mokytojai ir Lietuvos bibliotekos, dalis skirta Vilniaus ir Kauno prenumeratoriams. Ne-trukus pramatoma vėl išleisti 50,000 egz.

— Utenos rajone, ant aukšto kalno, šalia Vyžuonų miestelio, buvo atnaujintas Vytauto Didžiojo paminklas. Žmonės jis pasitinka jame įrašytais žodžiais "Lietuva — Tėvyne mūsų". Paminklo autoriai yra Stasys Gučius ir Pranas Zabulionis.

— Kaune Lietuvos kultūros fondo klubas "Aukuras" telkia lešas Vytauto Didžiojo paminklui atstatyti, kuris buvo skulptoriaus Vinco Grybo sukurtas ir 1932 m. atidengtas, bet 1951 m. sunaikintas. Paminklui atstatyti reikia 500,000 rublių. Paminklų numato atidengti 1990 liepos 15, minint 580 m. Žalgirio mūšio sukaktį ir 560 metines nuo Vytauto Didžiojo mirties.

Lietuvių Fondo įgaliotinė New Yorke Lilė Milukienė įteikia Darbininkui skirtą 1000 dol. dovaną redaktoriui kun. Kornelijui Bučmiui, OFM.

— Kaune literatūros muziejuje atidaryta senųjų periodinių leidinių paroda iš Juliaus Tamošiuo kolekcijų. Lankytojai gali pamatyti maždaug 1,600 pavadinimų leidinius — pradedant *Aušra* ir baigiant komunistų *Darbo Lietuva*.

— Sovietų Naujojo kongreso delegatas Kazimieras Antanavičius pareiškė užsienio žurnalistams Vilniuje: "Mes nebijome ekonominės blokados. Lietuvos žmonės kentėjo ir prieš tai. Jie buvo vežami į Sibirą ir išliki".

— "Zvaigždutė" — vienintelis Lietuvoje jaunųjų moksleivių žurnalas. Jame spausdinama žymių rašytojų kūriniai, moksleivių kūryba ir laiški. Daug dėmesio skiriama garbingai tautos istorijai ir kūrybai. Pradėta spausdinti ir Šv. Rašto ištraukos. Žurnalo redaktorius — Jeronimas Laucius.

Savaitės įvykiai

Palestiniečių vadai atmetė valst. sekretoriaus James A. Baker siūlymą tartis su Izraelio atstovais dėl taikos, dalyvaudant JAV ir Egipto atstovams.

Britanijos gynybos ministeris nerado jokių įrodymų, kad Kurt Waldheim karo metu būtų taręs ar būtų atsakingas už žiaurų elgesį su j nelaisvę paimitais britų kariais ar būtų įsivėlęs į jų žudymą 1943 ar 1944 m.

JAV planuoja sumažinti savo karių skaičių Vakarų Vokietijoje, jei Vienoj vykstančios derybos dėl paprastų ginklų ir karių skaičiaus sumažinimo Europoje pavyktų.

Popiežius Jonas Paulius II, lankydamasis Indonezijos valdomoj rytinėje Timoro saloj, kur gyventojų daugumą sudaro katalikai, priekaištavo Indonezijos vyriausybei už žmogaus teisių pažeidimus Timoro gyventojams.

Kremliaus stačiatikių bažnyčioje metropolitas Juvenalis pirmą kartą atlaikė pamaldas 400 m. sukaktuvėm nuo Maskvos patriarchato įsteigimo paminėti.

Attorney General Richard Thornburgh atvyko į Sov. S-gą tartis su vadovaujantais kriminalinės teisės pareigūnais apie numatomas kriminalinės teisės reformas.

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIO TRIUMFAS

(atkelta iš 1 psl.)

Jeigu folklorinio ansamblio "Ratilio" programa kai kam atrodė lyg ir per daug monotoniška ar nuobodoka, tai čia tie galėjo jau pasidžiaugti atliekamų numerių *Wairovė*. Čia dainas sekė šokiai, o jų tarpe buvo dar vietos ir tautinių instrumentų orkestro pasirodymams. Ir viskas buvo

Izraelio kariuomenės praveistas tardymas parodė, kad ten nepastebėtas Sirijos MIG-23 lektuvas atskrido dėl to, kad budintis karininkas laiku nesusiorientavo paskelbti pavojų.

Šimtas tūkstančių Rytų vokiečių demonstravo Leipzige, reikalaudami daugiau laisvių.

Pasaulio psichiatrų draugija sąlyginai priėmė Sov. S-gos psichiatrų draugijai nariu vieneriems metams, sovietams prisipažinus, kad ten psichiatriją buvo naudojama politiniams tikslams.

Indijos laikraščiam pradėjus rašyti apie min. pirmininko Rajiv Gandhi įsivėlimą į kyšininkavimo aferą, min. pirmininkas paskelbė naujo parlamento rinkimus lapkričio mėn.

Libijos diktatorius Muammar Qaddafi atvyko į Egiptą ir bandė pagerinti santykius, kurie buvo sutrikę nuo Egipto taikos su Izraelių sudarymo dienos. Pasitarimai bus tęsiami toliau.

Rytų Jeruzalėj ortodoksams žydams bandant padėti kartinį akmenį statomai sinagogai, palestiniečiai sukėlė riaušes, kurių metu 40 palestiniečių buvo sušaukiyta ir 15 sužeista. Policija panaudojo ašarines dujas miniai išsklaidyti.

Papiežius Jonas Paulius II, lankydamasis Indonezijos valdomoj rytinėje Timoro saloj, kur gyventojų daugumą sudaro katalikai, priekaištavo Indonezijos vyriausybei už žmogaus teisių pažeidimus Timoro gyventojams.

Kremliaus stačiatikių bažnyčioje metropolitas Juvenalis pirmą kartą atlaikė pamaldas 400 m. sukaktuvėm nuo Maskvos patriarchato įsteigimo paminėti.

Attorney General Richard Thornburgh atvyko į Sov. S-gą tartis su vadovaujantais kriminalinės teisės pareigūnais apie numatomas kriminalinės teisės reformas.

skelbta pertrauka. taip skoningai surežisuota, kad ką nors prikišti buvo sunku.

Kaip ansamblio vadovas Vidas Aleksandravičius po koncerto šias eilutes rašančiam pareiškė, šis ansamblis dabar stengiasi išlaikyti lygsvarą tarp senojo folkloro ir stilizavimo manijos, kuri vienu metu buvo įsigalėjusi ir šiame ansamblyje.

"Chicagos lietuvių publika svečius sutiko tokia plojimų audra, kad atvykėliai buvo taip mieliai nustebinti ir tas padėjo greičiau išsilaisvinti iš nepasitikėjimo bei nedrąsumo varžtų", — sakė ansamblio vadovas.

Ansamblio adresu gražių žodžių buvo pasakyta po antrojo koncerto, vykusio ansamblių pagerbimo metu, kuomet pasistiprinus pirmasis į svečius prabilo pagrindinis vilniečių pasirodymų Chicagoje kaltininkas — "Margočio" radijo programos vedėjas Petras Petrutis. Taip pat savo jausmus ansambliučiams išsakė Lietuvos gen. konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza, JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. Antanas Razma, Illinois universiteto lituanistikos katedros vedėjas dr. Bronius Vaškėlis (jis pakvietė ansambliučius apsilankyti jo katedroje). Muzikas Faustas Strolija savo kalboje dar padėkojo ansamblio nariams už jo sukurtos giesmės atlikimą Šv. M. Marijos gimimo bažnyčioje, kur jie giedojo pamaldų metu, spalio 8 d. Žodį tarė ir Vilniaus universiteto garbės daktaras Valdas Adamkus.

Taip pat čia prabilo ir pats ansamblio vadovas bei režisierius V. Aleksandravičius, kuris visiems padėkojo už šiltą priėmimą ir plojimus. Be to, kalbėjo ir Vilniaus universiteto profesorius, LPS veikėjas, Bronius Ganzelis, kuris išskėlė emigracijoje gyvenančių tautiečių įtaką Lietuvos kultūrai.

Džiaugiantis Vilniaus studentų ansamblio gražiais koncertais, reikia pažymėti, kad lapkričio mėn. paigoje susilauksime muz. V. Karnagio "Dainos Teatro" koncertų, o "Margutis" kitų metų pradžioje vėl žada nustebinti nauja muzikine grupe (vad. M. Tamošius) iš Lietuvos. Lauksime jų visų!

ED. ŠULAITIS

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja telsniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla. 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą krepiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

QUEENS COLLISION. KRIS-DEE CORP. D/B/A. Expert auto body works. Ducco Painting. Welding. Frames straightened. Fiber glass work, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. John R. Chicavich. 718 441 - 6666. 24 Hours towing 718 657 - 3086.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žibūrys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 -229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbantį advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — 2 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BL./D. Editorial Office 718 827-1352
BROOKLYN, N.Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Vliko seimo belaukiant

Kitą savaitę, lapkričio 3-5, Baltimorėje vyksta Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas. Jis vyksta Lord Baltimorės Radisson Plaza viešbutyje.

Lapkričio 3, penktadienį, numatoma tokia darbotvarkė: 7 v.v. susipažinimo vakaras, pasidalinimas mintimis apie Vliko darbus ir dabartinę Lietuvos padėtį. Viskas vyksta Lietuvių Namuose, 851 Hollins Street.

Lapkričio 4, šeštadienį, 9 v. r. seimo registracija Lord Baltimorės Radisson Plaza viešbutyje. Pirmojo posėdžio metu seimui rengti pirmininkės dr. Eleonos Armanienės žodis, Vliko valdybos dr. Kazio Bobelio žodis, invokacija – kun. Antanas Dranginis, seimo prezidento komisijų rinkimai, sveikinimai, Vliko tarybos pirmininko Teodoro Blinstrubo pranešimas, Vliko pirmininko dr. K. Bobelio pranešimas, kraštų įgaliotinių pranešimai, Tautos Fondo pranešimai, — Jurgio Valaičio Tautos Fondo Tarybos, Juozo Giedraičio — Tautos Fondo valdybos pranešimai.

Po pietų pertraukos antras posėdis prasideda 2 v. popiet. Čia bus trys kalbėtojai iš dabartinės Lietuvos, diskusijos. 7 v. v. seimo dalyvių ir svečių priėmimas. 8 v. v. tradicinis banketas Lietuvių Namuose. Meninę programą atlieka kvartetas Aidas.

Lapkričio 5, sekmadienį, 8:30 v. r. mišios Šv. Alfonso bažnyčioje. Mišias aukoja ir pamokslą sako kun. Antanas Dranginis. Giedos Dainos choras.

9:30 v. r. Vliko valdybos pareiškimas, rezoliucijos, seimo uždarymas. Viskas vyksta Lord Baltimorės Radisson viešbutyje.

Čia yra tik griaučiai, tik bendras planas. Seimą gyvą padarys tik jo dalyviai, atveždami naujas mintis, nesibijodami pasisakyti.

Pirmą kartą atvyksta iš okupuotos Lietuvos trys kalbėtojai. Jų buvo ir Lietuvių kongrese Los Angeles. Ir čia jie kalbės pačiais aktualiausiai klausimais apie krašto padėtį, apie tai, kaip vystosi laisvėjimo procesas.

Dar taip neseniai Vlikas buvo okupantam pabaisa, išleido atskirus veikalus suniekinti Vliką ir jo žmones. Dabar visas pasikeitė, — Vliko pirmininkas jau dalyvavo bendrinuose pasitarimuose. Jau yra gyvi kontaktai su Lietuvos organizacijomis, jų vadais, jų žmonėmis.

Kai Lietuvoje prasiveržė atgimimo sąjūdis, kai išjudėjo visas kraštas, atrodė, kad nebereikia Vliko. Aišku, kad Vliko vaidmuo šiek tiek keičiasi, nes kraštas imasi iniciatyvos išsiveržti į nepriklausomybę.

Tačiau Vliko vaidmuo praityje buvo nepaprastai didelis. Vlikas visais kanalais neleidžia užmiršti Lietuvos bylos, kurią daug kas norėjo užkelti ant lentynos ir ten palikti. Vliko vadovaujami žmonės važiuo, klebena užsienio reikalų ministerijos duris, vis priminė, kad Lietuva yra okupuota, kad reikia jai padėti nusikratyti okupaciją.

Vlikas palaikė ryšius ir su kraštu, su patikimais žmonėmis, parėmė vienokiu ar kitokiu būdu jų veiklą, paskatino.

Tiek Vliko veikla, tiek *Katalikų Bažnyčios Kronika*, kita pagrindžio spauda, Laisvės ir Amerikos Balso radijas tautą informavo, būrė, palaikė viltis, kad vieną kartą ateis atgimimas.

Dabar bereikia toliau vystyti laisvėjimo procesą, bendromi jėgomis ir sutartinai dirbti. Vlikas ir dabar bus labai reikalingas, jis pasiekė demokratinių kraštų sostines, politikus, sudarė demokratinių kraštų palankią atmosferą.

(Tęsa iš praeito numerio)

Telkiasi neregėtos milicijos pajėgos

Apie penktą valandą po pietų prie Gedimino aikštės pradėjo telktis neregėtos policijos pajėgos Vidaus reikalų ministerijos kieme. Janonio gatvėje stovėjo paruoštos gaisrinės mašinos. Atriedėjo keletas šarvuotųjų. Sunkvežimiuose ir automobiliuose sėdėjo pasiruošę specialieji milicijos dalių kariškiai, apsiginklavę guminėmis lazdomis su šalmais ir skydais. Kiekvienas jų turėjo ir po dujokaukę.

Milicija supa aikštę

Pusę šešių milicija pradėjo supti aikštę, išstumdamas iš ten susirinkusius žmones. Praeivius nukreipdavo į šalutines gatves. Žmonių vis daugėjo ir daugėjo. Aplink buvo susitelkę tūkstan-

Visų siekimas yra tas pats — siekti nepriklausomos Lietuvos be jokių ryšių nei su Maskva, nei su kitomis valstybėmis.

Kas galėjo tikėtis, kad išsilaivins Vengrija, kurią t riuškino sovietiniai tankai. Išsilaivino, pakėlė savo tautinę vėliavą, įsijungė į demokratinį laisvųjų pasaulį. Tuo keliu sparčiai eina Lenkija, eis ir kiti kraštai. Eis ir Lietuva, tik jai vienai dirbti me, nieko negailėkim jos laisvei pasiekti. Dar sunkus mūsų kelias, bet jis įveikiamas, jei sutelksime visas jėgas.

Sveikiname Vliko seimą, linkime jam kuo geriausio pasisekimo!

PASKUTINĖS ŽIAURIAI MALŠINTOS DEMONSTRACIJOS VILNIUJE

VALDAS ANELAUSKAS

čiais su vėliavomis, plakatais.

Lietuvos Laisvės Lygos aktyvas nusprendė neertzinti milicijos, nesibrauti į aikštę, o mitingą pradėti toliau esančiame parke.

Girdėjosi tik klyksmai, dejonės

Lygiai šeštą mitingą prasidėjo. Vaizdas buvo tikrai įdomus. Aikštė buvo tuščia, apsupta milicijos grandinės, o aplinkines gatves užtvindė tūkstančiai žmonių. Įžanginį žodį tarė V. Bogušis. Po to kalbėjo Antanas Terleckas. Kalbėjo neilgai. Milicija užpuolė žmones, kurių daugelis buvo susėdę kas ant grindinio, kas ant žolės. Tiems, kurie sėdėjo ir nespėjo pašokę pabėgti, kluvo daugiausia. Baudėjai trypė vaikus, moteris, senelius, daugė guminėmis lazdomis per galvas. Tokios atakos buvo tris kartus iš eilės. Kiek atsiraukia ir vėl puola. Visur girdėjosi klyksmai, verksmai, dejonės.

Šiam terorui kiek aprimus, žmonės vėl susispietė į būrį ir sugiedojo Tautinę giesmę bei Marija, Marija. Tada darni kolumna pasitraukė pagrindine senamiesčio gatve link Aušros Vartų. Jūra žmonių, daugybė vėliavų.

Visa tai netikėtai stebėjo tuo metu Vilniuje viešėjęs *Chicago Tribune* korespondentas V. Sha-

dolsky, kuris buvo tiesiog pri-trenktas tokio renginio.

V. Bogušio bute surengėm improvizuotą spaudos konferenciją, o mitingai tęsėsi toliau. Vienas įvyko prie Aušros Vartų. Po to dalis žmonių vėl sugrįžo į Gedimino aikštę, kur miniai pavyko pralaužti policijos užtvaram, o visi sugužėjo prie katedros. Ten įvyko dar vienas mitingas.

Taip tą pavakarę vietoj vieno planuoto mitingo įvyko net trys, kuriuose dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių.

Puola gelbėti Stalino vėliavą

O ką gi valdžia? Baudėjai iš aikštės buvo skubiai atitraukti ir permesti į Gedimino kalną. Mat pasklido gandas, kad nacionalistiniai ekstremistai ruošiasi pakeisti pilies bokšto vėliavą — nuplėšti stalininę ir iškelti lietuvišką trispalvę.

Pora šimtų ginkluotų kareivių puolė gelbėti Stalino ir Paleckio vėliavą. Neišsaugojo! Praėjo vos savaitė ir pati okupacinė valdžia buvo priversta pakeisti vėliavą, o po mėnesio su trupučiu-ku ir LTSR simbolį. Tai atliko ne kokie Vakarų apmokami ekstremistai, o sovietinė aukštesnioji taryba. Tai tokie paradok-sai.

Apie 10 val. Gedimino aikštė aprimo. Prie katedros sienos pasiliko tik būrelis žmonių, kurie atnaujino badavimo akciją, norėdami išlaisvinti politinius kalinius. Likosi ir badaujantiems prijuočiai asmenys kaip jų apsauga.

Pranešame pasaulio spaudai

Sklido gandas, kad susidorojimo metu areštuota daug demonstrantų. Mes tuo metu nesitraukėme nuo telefonų, kurie, visų nustebimui, nebuvo KGB atjungti. Vilniaus įvykiais domėjosi stambiausi Europos ir Amerikos laikraščiai, spaudos agentūros, radijas, televizijos kompanijos. Okupacinės valdžios įvykdytas teroro aktas pagarsėjo.

Puola nakties metu

Vidurnaktį susidarė būrelis iš įvairių organizacijų, dvasininki-

jos atstovų, ir šis būrelis ėjo sužinoti areštuotų likimo. Tačiau nei Vidaus reikalų ministerijoje, nei Vilniaus miesto milicijos būstinėje jokios informacijos negavome. Gedimino aikštė atrodė visai rami. Ir kas galėjo pagalvoti, kad už keletos valandų ten įvyks dar vienas teroro aktas. Šį kartą jau nakties metu.

Jie visgi nusprendė atsikeršyti, ir todėl koks šimtas ar daugiau ginkluotų baudėjų užpuolė būrelį badaujančių, kurių didesnę dalis buvo moterys. Penktą valandą ryto jie buvo be galo žiauriai sumušti ir areštuoti. Milicija tardė juos tiesiog gestapo ar stalininės NKVD metodais. Ypač pasižymėjo kažkoks kapitonas Bernotas, kuris kaip vėliavą pabėgėjęs prof. V. Landsbergis vidurdienos mitinge, "lietuviavo vardą gėdingai nešioja". Po pokalbio su tuo kapitonu A. Andreika arti mėnesio praleido ligoninėje su sunkiais galvos sužeidimais.

Kai kurie iš sulaukytųjų rugsėjo 29 ryte buvo išleisti. Tarp jų T. Každailienė, Gintaras Bogušis, kurie taip pat kuo plačiau paskleidė žinią apie ankstyvo ryto įvykius Gedimino aikštėje.

Sąjūdžio iniciatyvinė grupė ir Lietuvos Laisvės Lygos nariai su prof. V. Landsbergiu priekyje ėmėsi žygių. Vidurdienį prie katedros buvo suorganizuotas protesto mitingas, kuriame pasmerkė valdančiųjų veiksmus ir pareikalavo tuometinio komunistų partijos vado Songailos ir kitų taktininkų nušalinimo. Buvo paskelbta, kad sulaukytiems bado streiko dalyviams gresia 15 dienų administracinis areštas. Didžiulė minia visą dieną nesitraukė iš aikštės, laukdama atomazgos.

Žiauriai sumušti

Keletas rugsėjo 28-29 dienų įvykių dalyvių, ypač nukentėję, susirinko Viktoro Petkaus bute, kuris ką tik buvo grįžęs atostogų iš Sibiro nutrėmimo. Tarp jų ir Lygos narys kun. Edmundas Paulionis, kuris buvo areštuotas ir žiauriai sumuštas už tai, kad demonstracijos metu bandė užstoti moteris ir vaikus. Labai nu-

(nukelta į 4 psl.)

Nijolė Sadūnaitė rugsėjo 19-20 lankėsi Vasario 16 gimnazijoje. Iš k. A. Grininė, M. Šmitienė, N. Sadūnaitė, dr. Grulich (daug rašęs apie Lietuvos Bažnyčios padėtį) ir L. Sasnauskaitė, disidento Juliaus Sasnausko sesuo. Nuotr. A. Šmito

VINCAS KUDIRKA

VIRŠININKAI

15

Supranti tamsta, kad dabar galima tamstą administratyviniu keliu iškelti iš Miškagalių valsčiaus, — atsakė viršinininkas ramus, kad Svarūnui jau tos baimės užteks.

— Aš iškelimo iš valsčiaus nebijau, — kalbėjo Svarūnas: — o tokioms suktybėms yra teismas. Ar negalėtum, tamsta, parodyti man tą baisų skundą ir tuos laikraščius? Aš žinau, kad jokių uždraustų laikraščių negaunu. Jeigu gi atėjo mano vardu tokie laikraščiai, tai, ponas viršinininke, išrašyt laikraštį svetimu vardu gali kiekvienas piktadarys, norėdamas keršyti. Juk šiandien tai paprastas pas mus dalykas. Nori tulas pasigerinti vyriausybei — eina ir skundžia, kad tame ir tame kampe skaito lietuviškus laikraščius, o kartais pasako net visai nekaltų žmonių pavardes. Kitas nori keršyti, eina ir apskundžia, kad tas ir tas laiko uždraustas knygas. Yra tai labai lengvas būdas pakenkti: už žmogžudystę, vagystę gal teismas išteisinti, o čia teismo nėra — apskundė ir jau neišsivaduos,

kalts ar nekalts. Tik tai nežinau, ar vyriausybė iš tikro to dalyko nesupranta, ar apsime-ta tik nesuprantanti, ir jeigu gąsdina už tai administratyviniu keliu, tai nenumanau, ar iš geros, ar... iš piktos valios.

Kruglodurovas, jausdamas, kad, taip bešnekant, gali suirti visi jo planai, ir norėdamas greičiau nusikratyti nuo drąsų Svarūno pažūrų, pasakė jam, kad skundą turįs žandarų viršinininkas, o laikraščius galima matyti jo raštinėje pas raštininką Čolovskį, arba pas žemskių viršinininką. Svarūnas išėjo. Vienok nei vienoje, nei kitoje vietoje jokių laikraščių nebuvo ir niekas negirdėjo, kad tokie laikraščiai būtų atėję. Iš kur apskrities viršinininkui galėjo ateiti į galvą prasimant tokius melus? Bet Svarūnui buvo aišku, kam tas melas pramanytas.

Valstiečiai, nesulaukdami nuo viršinininko jokios žinios apie Pstrumskį, nusiuntė į Suvalkus savo įgaliotinius. Tie perdavė gubernatoriui prašymą, kad pat-

virtintų Svarūną, atstatytų Pstrumskį ir atsiųstų savo ypatingą valdininką Pstrumskio nusikaltimams iširti ir kad tardymas būtų atliktas tam tyčia sušauktame valsčiaus susirinkime. Prašyme buvo išaiškinta keletas Pstrumskio nuodėmių ir pagrindas, kodėl nori veitu Svarūno, o ne kito. Gubernatoriaus prašymą priėmė ir pasakė, kad raštininkas — tai valsčiaus samdininkas, ir valsčius gali jį laikyti, ar ne, ir nežinąs dėl ko negalima būtų Svarūno patvirtinti.

Svarūnas irgi tuo metu buvo Suvalkuose. Patyręs gubernijos „prisustvijoje“, kad jam leista turėti valstiečių žemę, nuėjo pas gubernatorių.

— Aš pats prieš tamstos patvirtinimą neturiu nieko, — sako gubernatorius. — Yra, mat, kitas dalykas: tamstai nepažįstama teisė valdyti valstiečių žemę.

— Juk man gubernijos „prisustvijoje“ pripažino tą teisę — atrėmė Svarūnas.

— Tad padaryta be manęs, ir aš su tuo nesutinku.

Mat, gubernatorius buvo visą vasarą užsienyje, ir tik trys dienos, kaip sugrįžo. Teisybė, be jo buvo žemė pripažinta, bet reikia atsimiti, kad gubernatoriaus paliktas pavaduotojas turi gubernatoriaus galią. Tik gubernatorius čia norėjo parodyti savo fanaberi-

ją, nes jam nesmagu buvo prieš Svarūną nežinot, ką jo „prisustvijoje“ nusprendė.

— Pagaliau, — sako Svarūnas, — ir be „prisustvijos“ sprendimo galiu turėti valstiečių žemę nauju šiu metų birželio mėnesio 11 d. įstatymu.

— Jeigu toks įstatymas ir būtų, — atrėmė gubernatorius, kuriam buvo dar nesmagiau, kad nežino išleistų naujų įstatymų, — tai aš visgi nesutiksiu. Juk tokiu būdu galėtų ir kunigai tokius laukus pirkti.

— Teisybė, bet jeigu geistina, kad kunigai tos teisės neturėtų, tai reikia kaip nors įspėti. Kam gi skriaust tokius, kaip aš, kokių šiandien yra jau gana daug?

Gubernatorius, atsakęs jį tai nei šį, nei tą, nukreipė kalbą, priminė Miškagalių įgaliotinius ir tuo baigė.

Nuo gubernatoriaus Svarūnas nuėjo pas žandarų viršinininką, išpasakojo viską, kaip Pstrumskis kludio jam patekti į vaitus, kaip paduoda niekiausios skundus, kaip patraukė į savo pusę apskrities viršinininką, kuris pradeda gąsdinti „administratyvinėmis priemonėmis“, neturėdamas tam menkiausias priežasties ir t. t.

Šaukia viršinininkas savo adjutantą ir liepia surast skundus prieš Svarūną. Rado vieną, kuriame kažkokio ten pasislėpėlio surašyta, neva laukas esąs

Svarūnui svainio užrašytas tik tam, kad turėtų teisę būti vaitu išrinktas.

— Ar tikrai tamsta pirka lauką nuo savo svainio, Snapo?

— Nuo Snapo pirkti negalėjau, nes jis niekad lauko neturėjo ir neturi, o pirka nuo savo brolio, Jurgio Svarūno, ir tam įrodyti turi revento aktą.

— Daugiau jokių skundų neturiu. Jeigu apskrities viršinininkas sako, kad yra, tai gal būt pas apskrities žandarų viršinininką. Jeigu vėl apskrities viršinininkas sakosi žodžiais negalįs tamstai parodyti tų svarbių skundų, o oficialiai rašo, kad dėl lauko, tai geriausiai tamsta padarysi, padavęs apskrities viršinininkui prašymą, kad raštu paašikintų, dėl ko netvirtins. Su tuo atsakymu paskui galima bus kreiptis į mane. Bet tikiuosi, kad jūsų viršinininkas tamstos nenuskriaus: tai žmogus kilniausias dvasios.

— O pasaulėli, — manė Svarūnas, išeidamas: jeigu šitas kilniausias dvasios, tai kokie tur būt kiti viršinininkai!

Pakeliui užvažiavo Svarūnas pas apskrities žandarų viršinininką. Tas paašikino, kad Svarūno vardu nėra jokių laikraščių, tai esąs melas, — juk pats tokius dalykus turėtų geriausiai žinoti, — kad jis pats liepęs žandarams tik patikrinti skundą, ar Svarūnas tikrai, ar tik fiktyviai valdo žemę.

IŠ VISUR

— Juozas Stepanas, visuomenininkas, Ateitininkų federacijos įgaliotinis, birželio 27 mirė Adelaidėje, Australijoje. Velionis buvo sulaukęs 80 m. amžiaus. Gimė Rygoje 1909 metais, teisės mokslus baigė Kauno Vytauto Didžiojo Universitete. Pasvalyje ir Ukmergėje dirbo banko direktoriumi. Karo audros su šeima nublokštas į Australiją. J. Stepanas aktyviai įsijungė į Adelaidės lietuvių gyvenimą: buvo vienas iš ateitininkų organizacijos atkūrimo iniciatorių, Australijos lietuvių katalikų federacijos ir lietuvių teisininkų sąjungos steigėjas.

— JAV LB Krašto valdybos Švietimo taryba ruošia pagelbinę liuanstinėms mokykloms medžiagą. Tai reikalauja nemažai lėšų. Šiais laikais, padidėjus paramos teikimui Lietuvai, parama vietiniams liuanstinėms reikalams sumažėjo. Rugsėjo mėnuo skiriamas švietimo rėmimui. Tad buvo džiugu gauti 1000 dol. paramą iš Gražinos Gudaitytės-Lautaud, kuri yra dosni ir kitiems lietuviškiems reikalams.

— Chicagos Lietuvių operoje pasikeitė vadovybė. Buvęs operos valdybos pirmininkas Vladas Žukauskas pareigas perdavė naujam pirmininkui Raimundui Korzonui. Lietuvių opera ateinančią sezoną stato G. Donizetti operą *Meilės elektras* Morton auditorijoje balandžio 28-29.

— Rita Bureikaitė, dirbusi Baltuosiuose Rūmuose, Washington, D.C., paskirta specialia asistente Švietimo departamente tarpžinybinių reikalų įstaigoje. Jos darbo apimtis — pagerinti švietimo sąlygas, kaip buvo siūloma JAV prezidento George Bush, keliant mokslo lygį, padedant studijuojantiems pasirinkti atitinkamą mokslo sritį, sudarant materialines sąlygas reikalingiems paramos.

— Vakaronė, skiriama informuoti visuomenę apie atkurto Vytauto Didžiojo universiteto Kaune planus ir veiklą, vyks lapkričio 17 Chicagos Jaunimo Centro kavinėje. Rengia Chicago ateitininkai sendraugiai.

— Clevelando skautija lapkričio 12 Lietuvių Namų salėje 4 val. popiet kultūrinėje popietėje "Pokalbis su keliaujančių mikrofonu" paminės skautijos įsikūrimą Lietuvoje 1918 lapkričio 1. Ta pačia proga bus atžymėta ir Clevelando lietuvių radijo valandėlės 40 metų sukaktis.

— Chicagos kunigai šventė kunigystės 50 metų sukaktį ir laikė su kardinolu Joseph J. Bernardin mišias rugsėjo 22 Mary of the Lake bažnyčioje. Iš lietuvių buvo kun. Edvardas Abromaitis, kun. Bruno Grinis ir kun. Juozas Makaras.

— Prof. dr. Aleksandras Štromas, profesorius Anglijoje, o vėliau kaip vizituojuantis profesorius Bostono kolegijoje, nuo šių mokslo metų pradžios pakviestas reziduojančiu profesoriumi į Hillsdale kolegiją, Hillsdale, Mich., dėstyti politinius mokslus.

Laisvės paminklo atidengimo iškilmės š.m. vasario 15, Kaune. Laisvės paminklą sukūrė skulptorius Juozas Zikaras, kuriam ir dedikuotas šis eileraštis.

LEONAS NARBUTAS

KAI LAISVĖ VĒL ANT POSTAMENTO

JUOZUŠ ZIKARUI

*Kodėl gi tu nebesulaukei
Šios dienos, kai susišaukia
Darbai ir siekiai, ir sapnai,
Kurios ir tu juk sapnavai,*

*Kai kūrei LAISVĖ ir Maironį
Su Basanavičium, greta
Kudirką, Vaižgantą — s v a j o n e,
Kad LIETUVA — tautų tauta.*

*Kad Knygnešys iš Prūsų ejęs
Gabeno šviesą pavergtiems —
Ant laisvės aukuro sudėjęs
Ne vien tik širdį, kad kitiems*

*Šviesesnis kelias žemėj būtų,
Kad suklestėtų LIETUVA
Be pavergėjų ir rekrūtų,
Graži didinga ir laisva.*

*Kūrybą žadinus svaja,
Kad ji atgimusi gyvuos,
Turėjo dūžti greit, deja, —
Ir kasgi laukė LIETUVOS?*

*Po nenusakomų kančių,
Tiek kart pažeminta, žudyta
Klasta ir Sibiro šalčių,
Naikinant viską, kas statyta,*

*Kad pagarsėjusi — ne tik Europoj —
Tarp nepriklausomų šalių
Ryški tautų poemos strofa
Papult po priespaudos peiliu.*

*Dviejų plėšikų sutarim
Tarytum grobis padalinta
Ir pasmerkta lėta mirtim
Slapta ir žiauriai nukankinti... —*

*Bet štai jinai ir vėlei kelias
Naujam gyvenimui gyva.
Ir LAISVĖ vėl ant pedestalalo
Tavais darbais brangi, sava.*

*Kodėl, kodėl tu nesulaukei
Šitos mums šviečiančios dienos,
Kai iš krūtinų žodžiai plaukia
Skambios lietuviškos dainos?*

PASKUTINĖS
DEMONSTRACIJOS
VILNIUJE

(atkelta iš 3 psl.)

kentėjo ir 90-ties metų senelis S. Bakšys, mokslininkas, humanistas, Antrojo pasaulinio karo metu nuo nacių gelbėjęs žydus. Iš jo rankos baudėjai išmušė lazdele ir pargriuvusį spardė ir daužė. Vėliau iš liudininkų buvo surinkti parodymai, kuriuose atsispindi valdžios teroras.

Į pavakarę buvo paleisti visi sulaikytieji. Minia pasitiko juos Gedimino aikštėje. Vėl skambėjo tautinės patriotinės dainos. Katedros šone buvo pastatytas kuklus fanerinis namelis, kuriame Petras Cidzikas tą dieną pradėjo bado streiką, kurį buvo nutraukęs valdžios apgaulės suviliotas. Streikavo dėl politinių kalinių išlaisvinimo. Streikas tęsėsi keliais etapais, kol politiniai kaliniai buvo išlaisvinti.

Kova perėjo į
naują fazę

Tomis dienomis lietuvių kova dėl nepriklausomybės perėjo į naują etapą. Viskas vystėsi nesulaikomai. Tai nutiesė kelią į Sąjūdžio suvažiavimą, į katedros ir kitų bažnyčių gražinimą, į Vasario 16-tos įteisinimą.

Visa tai kas dieną priartina Lietuvą prie jos tikslo — prie nepriklausomybės!

KELIOS PASTABOS APIE
BR. RAILOS "KRYŽKELES"

Pačiame 1989-ųjų vidurvasarį iš spaudos išėjo 14-toji Bronio Railos knyga, ketvirtoji radijo prkalbų į Lietuvą rinktinė *Kryžkelės*, beveik 500 psl. tomas. Nors pirmuosius tris rinkinius girdėjau vadinant "šimtinėmis", bet berods visi jie 100 viršijo. *Kryžkelėse* priskaičiau daugiausiai kaip 120 straipsnių pavadinimų. Pats autorius pratarė meje paaiškina jog knygoje esama 90 radijo prkalbų, Laisvosios Europos radijo bangomis per trejus metus transliuotų į Lietuvą, o likusieji rašiniai, "krislai", kurie yra lengvesnio tono, mozaikiškai paliečia po keletą temų. Į rinkinį įdėta ir keturi įdomūs, vertingi pašnekesiai. Beveik viskas, kas šion knygon pateko, parašyta 1986, 7 ir 8 metais.

Kiekvienas rašinys turi savo datą, bet chronologinės tvarkos nesilaikyta, o giminingas temas grupuota ir sudėliota į devynis skyrius su devyniais pavadinimais. Beje, ne visi skyrių pavadinimai prasmingi ir aiškūs. Man, pvz., neaiškūs skyrius užvardymas "Sovietikos šešėliuose". O neaiškiausias ir mano nuomone visiškai nereikalingas trečiojo skyriaus pavadinimas "Vis kitaip — ir už ką"? Šiuos pavadinimus išėmus, po jais glaudintus rašinius be vargo buvo galima nukreipti kitur.

Dar geriau, jeigu visos pastarųjų trejų metų radijo prkalbos šioje knygoje būtų buvę išdėstytos chronologiškai, pagal autoriaus nurodytas datas. Tik paskutinių trejų metų! Tik šioje knygoje! Kodėl? Dėl įvykių, dėl jų nuostabių kaitos. Kai autorius ruošė pirmuosius tris prkalbų rinkinius, ten padangė buvo "tamsi ir juoda" lygiai vienodai 1974, lygiai ir 1984 metais. O dar juk rašyta, polemizuota, diskutuota didžiausioje KRYŽKELĖJE nuo 1944-tųjų. Taip, kryžkelėje. Teisingai autorius knygai ir tokį, patį tiksliausią, vardą parinko, nors klausiamas gal ir ginčytų, jog ne tą tautos budimo KRYŽKELĖ būtų turėjęs galvoje.

Ką čia užsiminiau, tai menkiečiai. Ir tik mano gal neperdaug išmąstyta nuomonė. *Kryž-*

Šio straipsnio autorius Valdas Anelauskas su žmona Rolanda New Yorke.

KAS TAS ŠIO STRAIPSNIO AUTORIUŠ?

Kultūros Židinyje ir Apreiškimo parapijoje pasirodė jauni žmonės — Rolanda ir Valdas Anelauskai. Jie yra apsigyvenę Apreiškimo parapijos klebonijoje, kur talkina ūkio darbuose klebonui kun. Vytautui Palubinskui. Į New Yorką atvyko prieš keletą savaičių. Prieš tai porą mėnesių gyveno Providence, R. I., kur juos globojo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Klimanskis.

Valdas Anelauskas gimė 1960 m. Vilniuje. Iš profesijos dailininkas — dekoratorius, taip pat reikšasi kaip žurnalistas. Štai *Darbininkui* parašė savo prisiminimų pluoštą, kaip praėjusiais metais rengė demonstracijas Vilniuje. Taip pat talkina ir Laisvės radijo rusų skyriui.

Abu tėvai kilę iš Suvalkijos, dabar gyvena Marijampolėje. Okupantų valdžia atėmė tėvų ir senelių turtą. Tėvas 1951 buvo areštuotas, nuteistas mirti, paskui bausmė pakeista 25 metų kalėjimu. Išsėdėjo 8 metus.

Valdas nuo jaunų dienų įsitraukė į konspiratyvinę veiklą. Būdamas 14 metų, padėjo gėles ant tos vietos, kur susidėgino Romas Kalanta. Tada jį jau tardė KGB. Protestavo prieš privartinį jaunimo įtraukimą į komjaunimo organizacijas, į pionierius. Buvo nuolatinė grėsmė, kad gali areštuoti. Atsisakė tarnauti okupantų kariuomenėje. Tada prievarta buvo uždarytas į psichiatrinę ligoninę — kalėjimą.

Valdžia keletą kartų bandė sufabrikuoti baudžiamąją bylą, tačiau nepavyko. Palaikė ryšius su kitų tautų žmonėmis, kurie kovoja prieš komunizmą. 1978 Leningrade buvo žiauriai sumuštas ir areštuotas.

Prasidėjus Gorbačiovo reformoms, daugiausia reikiškėsi kaip žurnalistas, rinko valdžios slepiamą informaciją apie įvykius Lietuvoje ir perdavė ją Maskvoje esantiems Vakarų korespondentams.

Veikė Lietuvos Laisvės Lygoje, buvo Tautinės tarybos narys, dabar iš tos Lygos yra gavęs įgaliotą Lygos reikalus atstovauti Vakaruose. Su kitu Lygos atstovu, dr. A. Stankevičiumi, tarėsi dėl Lygos atstovybės įkūrimo New Yorke.

Prieš metus Lietuvoje suorganizavo Tarptautinės žmogaus teisių asociacijos skyrių, kuriam ir pirmininkavo.

Savo antitarybine veikla įkūrė valdžiai, ir jam buvo pasiūlyta išvykti į Izraelį. Nusprendė pasinaudoti proga ir padarbi reikėjo energijos! Kiek tūkstančių valandų, savo šeimai ir malonumam tepalikant gal tik trupinius.

Kad jo prkalbas tie visi tautos janičarai klauso ir jį visaip, dažniausia isteriškai reaguoją, matome iš autoriaus parūpintų citatų.

Įvykių raidą perestroikos atokaitoj Br. Raila komentuoja šaltokai, labai atsargiai, kad perdėliu entuziazmu savo klausytojų, o čia skaitytojų, neužkrėstų. Kai kurių poetų ir kagebistų išpažintis "atgimusiuose" *Literatūroje ir mene bei Gintajame krašte* atvirai ironizuoją, netikėdamas besimušančių į krūtinę nuoširdumu, primindamas jų praeitį.

Žmona Rolanda yra gimusi Klaipeje.

Malonu, kad abu jungiasi į lietuvišką veiklą, lanko čia vykstančius renginius. Valdas sako: "Manau, kad galėsiu pasitarnauti Lietuvos išlaisvinimo reikalui ir čia, Vakaruose, gyvendamas". Kuo geriausias sėkmės jauniems ir mieliesiems tautiečiams!

Artėja šventės. Kaip dovaną savo draugams bei artimiesiems užsakyk *Darbininką*.

(nukelta į 5 psl.)

LIETUVIAI KREPŠININKAI RUNGTYNIAVO AMERIKOJE

Lietuvos jaunimo (16 m. ir žemiau) krepšinio rinktinė, pavadinta "Team Lithuania" vardu dalyvavo tarptautiniame jaunųjų krepšinininkų (vyrų ir merginų) turnyre. Čia pasirodė apie 50 komandų iš viso pasaulio.

Gaila, kad iš Lietuvos atvyko tik 7 žaidėjai, o vienam susižeidus, dalį rungtynių turėjo žaisti tik šešiese ir tas atsiliespė į rungtynių pasekmes (dažniausia turėjo rungtyniauti du kartus per dieną). Tačiau lietuviai vištieki laimėjo 5 susitikimus, kas, pagal aplinkybes, buvo labai geras pasiekimas.

Lietuvos jaunimo rinktinėje žaidė: Marius Vilkontas, Gintaras Stulga, Andrius Laumenis (visi iš Klaipėdos), Audrius Andriūnas, Alvydas Kavaliauskas ir Tomas Rimkus (visi iš Vilniaus), Giedrius Gudonis iš Kauno.

Taip pat buvo atvykę 4 palydovai. Treneris A. Regina "Žalgirio" respublikinės tarybos krepšinio vyr. treneris E. Narmontas, Vilniaus jaunimo sporto mokyklos direktorius J. Kazlauskas ir tarptautinės kategorijos (FIBA) krepšinio teisėjas R. Brazauskas.

Paskutinieji trys palydovai ir sužeistasis T. Rimkus savaitgaliui buvo atvykę į Chicagą ir čia

buvo susitikę su vietos lietuvių sporto bei visuomenės darbuotojais. "Margučio" radijo programos vedėjas P. Petrutis padarė pasikalbėjimą su J. Kazlausku ir jį vėliau perdavė radijo bangomis. Viešėjo "Seklyčioje", aplankė Jaunimo Centrą bei kitas lietuviškas ir nelietuviškas vietas.

Svečiai iš Lietuvos papasakojo apie sporto, o konkrečiai — apie krepšinio gyvenimą Lietuvoje, ypatingai, kuomet dabar yra ten daug permainių keičiantis treneriams bei pagrindinių reprezentacinių komandų žaidėjams (dėl eilės geresniųjų krepšinininkų išvykimo užsienin žaisti pas profesionalus). Pažymėjo, jog abi geriausios Lietuvos komandos: "Žalgiris" ir "Styba" lapkričio mėnesį lankysis Amerikoje ir čia rungtyniaus su amerikiečių kolegijų bei universitetų komandomis.

Taip pat svečiai paminėjo, jog už Šarūną Marčiulionį "Stybos" klubas gauna 300 tūkstančių dolerių, kurie taip labai yra reikalingi. Taip pat 6 šio klubo žaidėjai ir treneris šiuo metu vieši Amerikoje kaip "Golden States Warriors" amerikiečių profesionalų klubo svečiai ir kartu treniruojasi jų stovykloje.

E. Šulaitis

Lietuvos krepšinio delegacijos nariai, atvykę su "Team Lithuania" į tarptautinį turnyrą Milwaukee prie Chicagos, Jaunimo Centre kartu su Chicagos sporto veikėjais. Iš k. A. Laukaitis, E. Normantas, J. Kazlauskas, V. Puodžiūnas, T. Rikus, R. Puodžiūnas, R. Brazauskas. Nuotr. E. Šulaitis

PAGALBOS LIETUVOS KATALIKAM!

"Lietuvos katalikams dabartiniu metu reikia visuotinės Bažnyčios pagalbos". Tai pažymėjo buvusi sąžinės be-

paremti 571 Bill, rašytų savo senatoriam ir kongreso atstovams atitinkamus pageidavimus.

Suvažiavime buvo pareikšta nuomonė 1990 metais surengti pikniką Pocos. Pildomosios tarybos pirmininkė Ann Wargo pranešė, kad steigiamas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje fondas, siekiant teikti pagalbą katalikybės plėtojimui Lietuvoje.

Iš šešių vyčių kuopų suvažiavime dalyvavo 53 delegatai, 53 svečiai, 6 apskrities valdybos nariai, dvasios vadas, pildomosios tarybos narė, garbės narė. Iš viso 115 asmenų.

Kitą suvažiavimą spalio 15 Hazelton, Pa., rengs 118 kuopa. Pirmininkė Val Dancho, Nellie Bayoras Romanos

literatūros trūkumas. Kirche in Not organizacijos vadovybė pareiškė, kad yra pasirengusi, savo galimybių ribose, finansiškai paremti atkurtos Telšių seminarijos patalpų restauravimo darbus, o religinės literatūros klausimu buvo pasakyta, kad Kirche in Not organizacijos rūpesčiu jau yra spausdinamas Šv. Rašto tekstų naujas leidimas lietuvių kalba.

Nijolė Sadūnaitė baigė savo žodį Kirche in Not suvažiavime kviesdama visus laisvojo pasaulio krikščionis malda paremti Lietuvos katalikų pastangas atgauti pilną religinę laisvę.

Nijolė Sadūnaitė, kuri suvažiavimo dalyvių buvo sutikta plojimais, savo kalboje pažymėjo, kad dabartinėje prasidėjusio viešumo situacijoje Lietuvos katalikai laukia ne tik materialinės pagalbos, bet taip pat paramos katalikų Bažnyčios Lietuvoje struktūroms atkurti, tokiu būdu, kad Bažnyčia ir visi tikintieji galėtų kuo veiksmingiausiai atlikti paties Kristaus jiems pavestą apaštalinę misiją.

Nijolė Sadūnaitė savo kalboje atkreipė dėmesį, kad turi būti skubiai restauruotos Telšiuose atkurtos kunigų seminarijos patalpos, kad Lietuvoje vis dar labai smarkiai jaučiamas religinės

literatūros trūkumas. Kirche in Not organizacijos vadovybė pareiškė, kad yra pasirengusi, savo galimybių ribose, finansiškai paremti atkurtos Telšių seminarijos patalpų restauravimo darbus, o religinės literatūros klausimu buvo pasakyta, kad Kirche in Not organizacijos rūpesčiu jau yra spausdinamas Šv. Rašto tekstų naujas leidimas lietuvių kalba.

Nijolė Sadūnaitė baigė savo žodį Kirche in Not suvažiavime kviesdama visus laisvojo pasaulio krikščionis malda paremti Lietuvos katalikų pastangas atgauti pilną religinę laisvę.

— Kun. Pranas Gavėnas, Sao Paulo mieste Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Vyskupuoliškių parapijos pasiektą portugalų parapiją knygelę apie Lietuvą: *Kankinė, bet nenugalėta*. Su Brazilijai Rašytojų Sąjungos vadovu Henriku Lošinsku Alvez įteikė kartu ir Belgijoje išleistą platesnę apie Lietuvos Bažnyčią apžvalgą *L'Eglise en Lithuanie*

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOJE

Gilberton, Pa, birželio 11 vyko "Gintaro" apskrities suvažiavimas, kurį surengė 144 kuopa. Dievo Motinos bažnyčioje mišias aukojo klebonas M. Jarašūnas. Giedojo choras. Pažymėtina, kad mišios ir visos giesmės buvo atliktos lietuvių kalba. 63 kuopos nariams Valerijai Smickle ir Catherine Bernatonis klebonas įteikė Lietuvos vyčių trečiąjį laipsnį. Po mišių 144 kuopos iniciatyva buvo suruošti pietūs.

Po pietų, vadovaujant apskrities pirmininkui Juozui Simons, prasidėjo suvažiavimas. 144 kuopos pirmininkė Eleanora

Vaičalaitis pasveikino delegatus ir svečius. Pirmininkas pasiūlė mandatų komisiją iš dviejų asmenų — Elsie Kosmisky ir Diana Drumstis. Praeitą suvažiavimo protokolą perskaitė sekretorė Ann Petitt. Užpraitą veiklą atsiskaitė visi valdybos nariai ir kuopų pirmininkai. Apskrities ir kuopų vyčiai progresuoja savo konkrečiais darbais.

Helen Chesko pranešė, kad senatoriai priėmė 571 rezoliuciją dėl Lietuvos Nepriklausomybės dienos kasmetinio minėjimo ir vasario 16 dienos pažymėjimo kalendoriuje. Pageidautina, kad ir kitų kuopų nariai, siekdami

KELIOS PASTABOS APIE BR. RAILOS "KRYŽKELES"

(atkelta iš 4 psl.)

Nuobodžių dalykų šioje knygoje turbūt joks skaitytojas neras, tik vieniems gal labiau patiks vienoki rašiniai, kitiem kitoki. Čia rašančiam labiausia imponuoja autoriaus polemika. Tokių perlu, kuriuos skaitinėjau ir pakartotinai, priskaičiau net 35, tad apie 30% visų tekstų. Tati nereiškia, kad kiti skaitiniai būtų buvę neįdomūs. Anaipol! Gaila, tų man geriausių negaliu išminėti nė pavadinimų, nes jų gausa mano rašinį labai pailgintų, o pavadinimai be turinio paaškinimų mažai ką reikštų.

Kalbant apie keturis pašnekesius, tai su Stasiu Santvaru kalbėtasi apie tautos ir kultūros negandas, labai rimtai, vietomis liūdnei, patetiškai (iš Santvaro pusės); su Tomu Venclova — Br. Raila Tomą provokuoja pasakotis apie savo kūrybą bei mokslinį darbą, su Rita Baltušyte — sausiai lakoniška reporterė stengiasi gauti kuo daugiau Bronio Railos biografijos "Amerikos balsai"; su Antanu Gustaičiu — draugiškai, kandžiai, linksmai apie Antano kūrybą.

Pirmuoju rašiniu, pavadintu "Abejotinos reformos", datuotu 1986.VII.28, Br. Raila nenori tikėti Michailo Gorbačiovo atvirumo bei demokratėjimo politika, žadamom ekonominėm laisvėm. Tai tartum motto daugeliui, daugeliui knygos rašiniui.

Bet paskutinio rašinio, užvardyto viltingai "Kitokių dienų belaukiant", paskutinį poskyrį ("Rezistencijos sąjūdžiai stiprėja"), nors ir su dideliais rezervais bei įspėjimais, pacitavęs Lietuvos optimistišką agronomą, knygą užbaigia šiais trim sakiniais: "Tikėjime ir klaukimės sveikais mūsų tautos instinktais."

"Naujos gairės bus įsmeigtos. Ryt poryt ateis kitos ir kitokios dienos".

Reiktų dar kalbėti apie vaizdžią, žodingą Bronio Railos kalbą. Apie nekomplikuotą, vienok raiškų Vytauto O. Virkau viršelį. Apie švairią *Draugo* spaustuvės spaudą su nuostabiai retom, lengvai atpažįstamom korektūros klaidom ir viena kita kalbos

klaidėle. Bet rašiny nepretenduoja į recenziją. Čia tik kelios pastabos, kaip matote, be tekstų citatų, be platesnių jų komentarų. Tikiu, kad bus eilė recenzijų, iš kurių skaitytojas susidarys pilnesnį vaizdą.

Labai norėtusi išvysti dar ir penktą Bronio Railos prakalbų į Lietuvą šimtinę. Tenajos didžiausiam šurmuliui užvirus, o mūsų autoriui per tenykštę raštiją užgriebiant ir per savo prizmę perkošiant, komentarai išeitų patys įdomiausi. Bet mano linkėjimas būtų kitas. Šioje knygoje prisiminęs "Trečio Fronto" sambūrio veiklos atminimų nuolatini falsifikavimą, lyg ir žada ryžtis "nešališkiau nušviesti" jo nueitą kelią. Tad ir linkėtina, kad paskutinis gyvas trečiafrontininkas, Bronys Raila, visų pirma tą "saldžią pareigą" atliktų, tik po to prie kitų darbų grįžtų.

Alfonas Nakas

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis siūlo išleivijos lietuviams naują laikraštį:

"RESPUBLIKA"

"Respublikos" laikraščio prenumerata 1990 metams užsieniu prilmama jau dabar. Laikraščiai bus siunčiami oro paštu.

Metinė prenumerata 85 dol. metams. Prašoma pridėti nuoširdžią auką.

Užsakymai siunčiami adresu: Sąjūdžio info, 7159 S. Whipple, Chicago, IL, 60629, USA.

"Respublika" prilma visas tautiečių, gyvenančių užsienyje, reklamas ir skelbimus. Visais "Respublikos" platnimo ir skelbimų reikalais kviečiama kreiptis į "Respublikos" atstovę Chicagoje Zitą Dakutę: Sąjūdžio info, 7159 S. Whipple, Chicago, IL, 60629.

NAUJI IR NAUDINGI PASIKEITIMAI SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ SIŪSTI

Siūlome tris būdus paremti artimuosius Lietuvoje:

1. Jau galima siūsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu čia: Lietuvoje nereikės mokėti jokių mokesčių. Leidžiamųjų siūsti daiktų sąrašas yra daug platesnis, kiekiai didesni ir miltas mažesnis. Galima siūsti ir medžiagas.
 2. Nereikia važiuoti į Vilnių nupirkti giminėms dovanas dolerinėje krautuvėje, tą galima atlikti per mus Londone. Svarbesnės prekės dolerinėje krautuvėje yra šios: automobilai, šaldytuvai, siuvamos mašinos, televizoriai, magnetofonai, videomagnetofonai ir kt.
 3. Siunčiame ir toliau siuntinius kada siuntinio gavėjas pats apmoka muitą. Tokių siuntinių pasiuntimas yra žymiai pigesnis.
- Mūsų siunčiama elektrinė aparatūra yra tinkama naudojimui Lietuvoje. Videomagnetofonas vartojimo instrukcijas turi ir rusų kalba. Lietuviškai instrukcijų dar nėra.
- Sudarant testamentus suteikiame praktišką patarimą, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausių PAVELDĖTOJUI BŪDU.

BALTIC STORES & CO. Z. Juras,
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 - 2592

LITHUANIAN COOKERY

in English, 316 pages, price 10 dol.

Agrotomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plačiu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 12 dol. Persiuntimas ir Postage 1.50 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

iš visur

— Vliko seimas šiemet įvyks lapkričio 3-5 Baltimorės mieste, Lord Baltimore, Radison Plaza viešbutyje. Seimo rengimo vadovybė: pirm. dr. Elena Armanienė, vicepirm. Balys Brasauskas ir Vytautas Eringis, išd. Elena Okienė, sekr. Valerija Lauskasienė.

— "Pasaulio Lietuvis" speciali 1989 metų vasaros laida — Hitlerio-Stalino suokalbis — jau išspausdinta ir Lietuvoje. Ją išleido Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio savaitraštis "Atgimimas". Išspausdinta 30,000 egzempliorių.

— "Atgimimas" Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio leidžiamas savaitraštis spaudai paruošiamas jau JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos padovanotu kompiuteriu. Redakcijoje jaučiamas didelis palengvinimas, tačiau procesui pagreitinti trūksta kai kurių pridėtinųjų dalių ir gal šiek tiek patyrimo. Tuos klausimus išsprendus, pirmiausia žinoma, vėl su JAV LB krašto valdybos pabalba — *Atgimimo* redakcija jau turės moderniausių spaudai paruošimo sistemą Lietuvoje. Tokiu pačiu būdu, spaudai paruošiamas ir naujas Sąjūdžio laikraštis *Respublika*, savitaisiais neseniai pasirodęs, o nuo Naujųjų Metų jau pradėsią eiti dienraščiu. Sistemos dalį taip pat padovanojo JAV LB krašto valdyba, o į Lietuvą pervežė iš viešnagės grįždamas pats Sąjūdžio pirmininkas prof. V. Landsbergis.

— Kun. Antano M. Svedo 80 metų amžiaus sukaktį paminėjo Rosario Šv. Kazimiero parapija. Sukaktuvininkas gimė ir augo Š. Amerikoje, Providence, R. I. Argentinon nuyko 1959. Pradžioj dirbo su Berisso lietuviams, paskui buvo paskirtas į Rosario, kur ėjo namo vyresniojo, novicų vedėjo, ekonomo, parapijos asistento pareigas. Kelis kartus buvo grįžęs į JAV, kur buvo kariuomenės kapelionas ir išsitarnavo plk. leitenanto laipsnį.

— "Varpo" šimtmečio minėjimas Clevelande įvyks gruodžio 3. Rengia LB.

— Kauno IV Valst. Gimnaziją 1940 metais baigusiu mokinių suvažiavimas įvyks 1990 birželio 15 d. 6 val. vak. Kaune, P. Navardaičio bute. Registracijos ir informacijų reikalais kreiptis: P. Navardaitis, Kaunas 31, Vasiliausko g. 32.

— Ieškoma Pugalskytė Janina, Petronėlės dukte, gimusi 1929 m. Kuršėnų mieste. Dabar gyvena Detroit, Mich. Ieško jos pusseserė Lietuvoje: Kimtienė — Lukošūtė Elena, Mažeikiai, Naftininkų gt. 8, bt. 10. Lithuania. Namų telef. 51967.

— Nauji Darbininko skaitytojai: P. Plestys, Chicago, Ill., G. Liulevičius, Chicago, Ill. Užsakė kitiems: W. Barkauskas, Pt. Pleasant, N.J. — M. A. Siemoneit, Westfield, N.J., I. Simonaitis, Bloomfield, Conn. — M. Elbe, Largo, Fla. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

DĖMESIO!

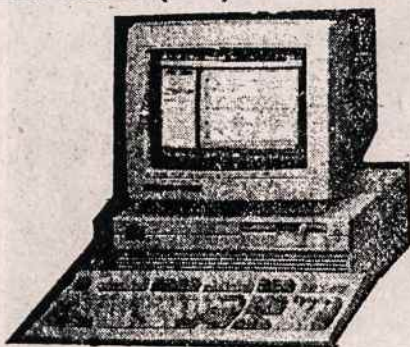
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

**TIMURS STORE
JOY – LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvų)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

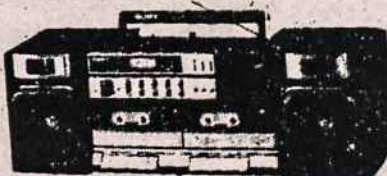
ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

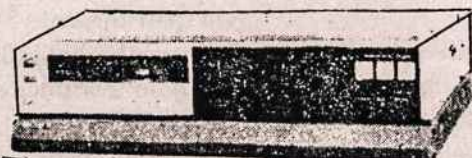
TELEFONŲ ATSAKYMŲ APARATAI

PANASONIC M7
COMRECORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

HI TECH COMPUTERS

Our store, the first and only during emigration, sells high quality equipment for business and personal use. We have computers of 30 most famous firms. You will buy in our store only the best electronics; also you will receive professional advice.

We sell all computer components, accessories and programs separately too.

We have a large choice of TVs, Fax, Camcorders, VSRs, shortwave radios, 2-cassette-recorders, phones, answering machines, kitchen supplies, etc., etc.

Special price for computers at 220 V and Pal Secam system electronics which you can use in Lithuania and Europe.

We speak English and Russian

41 W 35th Street, between 5 and 6 Ave., Manhattan,
N.Y.
212 465 - 0621

**LIETUVIŲ KATALIKŲ
SUSIVIENIJIMAS**

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtiečių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

Dar galima gauti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus medalį Darbininko administracijoje. Medalis yra pusantro colio dydžio, antikinės bronzos — kaina 10 dol., pasidabruotas — 40 dol. Persiuntimui pridėti 1 dol.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

LAPKRITIS
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15. \$1,699 iš Bostono ir Niujorko
\$1,882 iš Čikagos

GRUODIS
LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje,
2 Briuselyje
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11 \$1,599 iš Bostono ir Niujorko
\$1,782 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktavimu kiekvienai grupei
Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus, Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.
Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems gimnainčiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreipkitės:
BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
Tel. 617-965-8080

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN BY L. Dambūnas, A. Kilmas, W. R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$18.00. Cassettes — \$30.00. Postage and handling \$1.50. Available at: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lithuanian Cookery, trečioji laida, ką tik išspausdinta pranciskų spaustuvėje Brooklyne. Pirmoji laida buvo išleista 1976 m., antroji — 1980, trečioji — 1989. Knygos kaina 12 dol. Persiuntimui pridėdama 1.50 dol. Prisiuntimui pridėdama 1.50 dol. Įrišta į plastikinius viršelius, susegta plastikine spirale, patogiu atskleisti ir panaudoti. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstytas Lietuvos žemėlapis su didvyriais, jūra, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dėžutė siunčiama visur tik už 14 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo; pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21973, Woodhaven, N.Y. 11421.

**INTERNATIONAL
INDUSTRIES**

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

**GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE**

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiamti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dėdamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

Atsilyginu už 1989 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1990 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujlem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiems kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siūnčių už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skirli stambesnę auką 1990 — sukaktuvinį 75 — metų progą

ĮDOMIOS KNYGOS

A. Baranausko, *Profesorius Rakūnas*, romanas, kietais viršeliais. 13 dol.

B. Daunoro, *Čekisto naguose*, kietais viršeliais. 10 dol.

K. Almeno, *Sauja skatikų*, dektaktyvinis premijuotas romanas. 10 dol.

Juozo Urbšio, *Atsiminimai*. Redagavo P. Narutis. 8 dol.

A. Rubšio, *Islamas — religija, kultūra, valstybė*. 5 dol.

Persiuntimui pridėdama po 1 dol. už knygą. Gaunama *Darbininko* administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—
KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

KASA ST. PETERSBURGE

Lietuvių Kredito Unijos Kasos skyrius St. Peterburge gyuoja jau šešeri metai. Spalio 15 Lietuvių Klubu namuose įvyko metinis narių susirinkimas, skirtas suteikti nariams informaciją ir kartu su jais pabendrauti. Gražioje klubo patalpoje tuoj po pietų pilnutėlė salė publikos buvo supažindinta su svečiais iš įvairių vietovių ir su Kasos direktoriais, atvykusiais iš New Yorko. Jų tarpe buvo išdininkas bei vyr. reikalų vedėjas Gintas Žemaitaitis, pats Kasos prezidentas prof. dr. Rimas Vaičiūnas ir du viceprezidentai — Vytautas Alksnis ir Algirdas Šilbajoris.

St. Peterburgo Kasos skyriaus vedėjas Aras Mieželis pranešė apie skyriaus veiklą ir davė šiek tiek statistikos. Šiuo metu Floridos Kasos aktyvas siekia 13.5 mil. dolerių, nariai turi 1500 taupomųjų sąskaitų ir per metus nariams buvo išmokėta 735 tūkstančiai dolerių dividendų. Šalia nuolatinių patarnavimų — paskolų, taupymo sąskaitų, piniginių perlaidų, kelionės čekių, VISA kortelių, pensijų deponavimo, čekių keitimo ir sąskaitų apmokėjimo, Kasos įstaigoje taip pat vyksta įvairių organizacijų posėdžiai,

repeticijos ir kartą į savaitę matuojamas kraujo spaudimas.

Kasos išdininkas G. Žemaitaitis trumpai pranešė apie bendrą finansinę padėtį, pažymėdamas, kad dabar Kasos kapitalo aktyvas jau viršija 84 milijonus ir tikimasi, kad per 1989 metus Kasa bus paaugusi dar 10 milijonų dolerių.

A. Šilbajoris, direktorius informacijos reikalams, paryškino lietuviško banko svarbą ir pasveikino St. Peterburgo skyriaus štabą už gražų narių tarnavimą, kuris yra taip svarbus visiems lietuviams klijentams. Taip pat buvo pranešta, kad lietuvių kultūrinės veiklos paramai per devynerius metus Kasa yra išleidusi netoli 165 tūkstančių dolerių, o 1989 metais lietuvių išlaidoms paskirta išleisti dar apie 40 tūkstančių dolerių.

Šia proga buvo pakviestas Lietuvių Klubu pirmininkas Antanas Gudonis ir jam buvo įteiktas 1000 dol. čekis Floridos lietuvių namų pagerinimui. Pusę šios sumos paskyrė Kasos centro įstaiga New Yorke, o kita pusė buvo surinkta iš St. Peterburgo narių solidarumo mokesčio, kuris įma-

mas iš kiekvieno naujai įstojančio nario.

Kasos prezidentas dr. Rimas Vaičiūnas uždarydamas susirinkimą padėkojo St. Peterburgo skyriui už pavyzdinę veiklą, nariams už pasitikėjimą ir visiems svečiams už atsilankymą. Jis ragino visus jungtis į lietuvišką Kasą ir kartu siekti finansinės gerovės. Kooperatyvinė lietuvių bankinė institucija priklauso nariams, todėl bendros pastangos ir solidarumas visiems duoda finansinę ir moralinę naudą. Santauspo Kasoje yra patikimai saugojamos ir pilnai apdraustos federalinio kredito unijų fondo, negu kitų bankų draudimo fondai.

Su šiomis mintimis susirinkimas buvo pabaigtas ir visi dalyviai skirstėsi į namus, patenkinti vaišėmis ir pozityviais pranešimais. Kitas didesnis Kasos susibūrimas bus š. m. lapkričio 11-13 Marco Island, Floridoje, kur įvyks metinis Kasos valdovybės bei tarnautojų suvažiavimas ir informacinis seminaras. Kas nori jame dalyvauti, prašomi kreiptis į artimiausią Kasos skyrių.

Alg. Š.

BOSTONO ŽINIOS

Prisimintas Vilnius

Laisvės Varpas kasmet spalio mėnesį prisimena Vilnių, ryškindamas jo reikšmę mūsų tautos istorijoje ir kaimynių valstybių kėslus į jį. 1929 spalio 9 Lenkija atplėšė Vilnių nuo Lietuvos, o 1939 spalio 10 Vilnius buvo atgautas. Lenkijos okupaciją Lietuvos sostinėje pergveno Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščiūnis.

Šiomet Vilniaus diena skirta Laisvės Varpo spalio 8 dienos laida. Joje ryškinta dabartinė lenkų nuotaika Vilniaus reikalu, ypač jų reikalavimas politinės autonomijos, susidėjimas su "Jedinstvo", nenoras mokytis lietuvių kalbos, veikla prieš lietuvių kalbos paskelbimą valstybine kalba, kryžių ir paminklų statymas vad. "Armia Krajowa" piktadarybių vykdytojams ir t.t.

Naujas daktaras

Už disertaciją iš psichologijos daktaro laipsnį Romui Buivydui iš Carlisle pripažino Columbia Pacific Universitetas. Nuo 1987 Romas Buivydas dirba Salem

IV-toje tautininkų konferencijoje, įvykusioje spalio 7-8 Beaumont Res., vadovai atlieka vakaro programėlę. Nuotr. Vlodo Bacev ičiaus

State kolegijoje, paskutiniu metu dėstydamas bendrosios psichologijos, o taip pat vaikų ir paauglių psichologijos kursus. Jis yra Akademinių Lietuvių skautų sąjungos filiteris.

Knygos Lietuvai

Tautinės Sąjungos Bostono skyrius tebetęsia akcija rinkti knygas ir siųsti jas į Lietuvą. Paskutiniu metu į tą akciją įsijungė St. Augustinas iš So. Bostono ir K. Šidlauskas iš Roslindale, paauglyje po komplektą *Lietuvių Enciklopedijos*, išleistos išėivijoje. Šalia lietuviškų knygų dar pagedujamos mokslinės knygos ar mokslo vadovėliai, ypač technikos reikalais, anglų kalbas. Kas turi tokių knygų ir gali jas paauglyti, kviečiami kreiptis į Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus pirmininką Romualdą Veitą ar kitus valdybos narius. Knygų persiuntimo į Lietuvą išlaidas padengia Tautinės Sąjungos Bostono skyrius.

Gubernatorių laiškai Amerikos Lietuvių Tarybai

Atsakydami į Amerikos Lietuvių Tarybos kvietimą įeiti į Amerikos Lietuvių Kongreso garbės komitetą, šiltus laiškus atsiuntė šie gubernatoriai: Portoriko — Rafael Bernandez — Colon, Rhode Island — Edward D. DiPrete, North Carolinos — James G. Martin, New Meksikos — Garrey Carruters, Nebraskos — Kay A. Orr, Mississippi — Ray Mahus, New Hampshire — Judd Gregg, Oregono — Neil Goldschmidt, Wisconsin — Thompson, South Dakotos — George S. Mickelson, North Dakotos — George A. Sinner, Minnesotos — Rudy Ferpich, Alaskos — Steve Cowper, Indianos — Evan Bayr, Californijos — George Deukmejian. Visų laiškuose daug prielankumo. Daugelis pareiškė savo sutikimą. Daugelis pažadėjo atsiųsti kongresui sveikinimus. Kai kurie pranešė, kad jie jungiasi į tuos renginius, kurie ruošiami jų valstijose. Amerikos Lietuvių Kongresas ruošiamas spalio 21-22 Los Angeles mieste. Be čia sumintų laišku daugelis gubernatorių perteikė pranešimus telefonu.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO ŽINIOS

Naujų metų balius

Nauji metai jau čia pat. Jau kuris laikas, kaip Lietuvių Atletų Klubas ir sportininkai ruošiasi sutikti Naujus Metus. Keletą metų iš eilės tuos sutikimus sėkmingai rengė Lietuvių Atletų klubas su Maironio šeštadienine mokykla, gražiai bendradarbiaudami. Ir mokyklai ir Lietuvių Atletų Klubui reikia lėšų! Tai dabar didžiausias rūpestis gerai surengti Naujųjų Metų balių.

Naujų Metų sutikimai kasmet susilaukia daugiau svečių. Tai reiškia, kad visuomenė įvertina šį balių. Naujųjų Metų sutikimas bus gruodžio 31 Kultūros Židinyje. Organizaciniai darbai jau užbaigti, ir pamažu jau plaukia stalų užsakymai.

Rengėjai pažada, kad visiems iki valiai užteks skanaus maisto. Šis balius ypatingas tuo, kad jame dalyvauja muzikinis vienetas iš Lietuvos "Oktava". Orkestras gros šokiams dar negirdėtą muziką.

Orkestrą pakvietė specialiai Lietuvių Atletų Klubu vadovybė. Be New Yorko, orkestras dar aplankys Baltimorę, Floridą, Čicagą, Clevelandą, Detroitą, Kanadą, Bostoną. Visais kelionės reikalais rūpinasi Lietuvių Atletų Klubu valdyba.

Jau baigiama gaminti vienos valandos garsajuostė, kurią įgrojo "Oktava" Lietuvoje. Ją bus galima gauti pas Atletų Klubu narį Antaną Mičiulį.

Padėkos dienos šokiai

Sportuojantis jaunimas lapkričio 24, tuoj po Padėkos dienos,

penktadienį, ruošia rudens šokių Židinio mažojoje salėje. Jaunimas pats organizuoja muziką ir žaidimus. Laukiamas ir nesportuojantis jaunimas linksmai praleisti mūsų šokių vakarą.

Lietuvių Fondo vėjus

Kasmetinis Lietuvių Fondo rudeninis vėjus visuomet randa gvyą atgarsį Laisvės Varpo laidoje. Tuo reikalu spalio 15 kalbėjo Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Stasys Baras iš Chicagos. Lietuvių išeivių priskaitoma iki milijono, bet Lietuvių Fondo kapitalą sukrovė tik 6,000 su viršum lietuvių. Aukus Lietuvių Fondui galima siųsti tiesiog į Čicagą arba įteikti jo atstovams Bostone ir apylinkėse. Tais atstovais yra Kazys Bačanskas — Dorchester, dr. Eduardas Jansonas — Cape Code ir Petras Viščiūnis — Brocktone.

Ateitininkų veikloje

Bostono ateitininkai sendraugiai po kelerių metų neveiklos šį rudenį pradėjo rodyti gyvybės ženklą. Rugsėjo 24 susirinko 23 nariai pas V. Keturakienę apsvarstyti tolimesnės veiklos. Su-

IEŠKOMI KAPITONO SIMO URBONO VAIKAI

Darbininko redakciją pasiekė laiškas iš Vilniaus. Ieško tetos Urbanavičienės Anos (Onos), Felikso, ir jos sūnaus — Urbanavičiaus-Urbono Algio.

Urbanavičienės - Urbonienės vyras buvo kapitonas, žurnalistas, *Kario* žurnalo redaktorius Simas Urbonas, *Karį* atgaivinęs 1950 ir jį redagavęs iki 1953 m. Kadaise jie gyveno New Yorko artumoje, mirė 1968 lapkričio 18. Palaidotas Worcester, Mass. Yra žinių, kad yra mirusi ir jo žmona Ona.

Jų vaikų ieško Levas Šaulys iš Vilniaus. Urbanavičienės-Urbonienės Ona yra jo teta, jo tėvo, agronomo-zootechniko Igno Šaulio sesuo. Kaip L. Šaulys rašo, jie turėjo du sūnus.

Rašyti šiuo adresu: Lietuvos TSR, 232057, Vilnius, Didlaukio 74-42, Levas Igno Šaulys.

Savo laišką *Darbininko* redakcijai L. Šaulys baigia tokiu sakiniumi: "Aš laimingas, kad Lietuvai atėjo Atgimimo metai!"

sirinkimas praėjo pakilioj nuotaikoj. Buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Girnius, sekr. S. Cibienė, išd. D. Keturakytė ir B. Paliulis. Revizijos komisija: I. Eivienė, B. Kuodienė ir A. Mažiulis.

Dr. Saulius Girnius, jau 10 metų dirbęs Munchene "Laisvosios Europos" radijo tyrimų skyriuje, apžvelgė paskutinių metų bėgyje įvykusius pasikeitimus Baltijos kraštuose politinėje, ekonominėje ir kultūrinėje plotnėje.

Apie ateitininkų sendraugių savaitę Kennebunkporte pranešė dr. Č. Masaitis. Šių metų tema buvo "Persitvarkymo Lietuvoje". Ateinančiais metais savaitė vėl vyks toje pačioje vietoje.

B. Paliulis referavo Bostono lietuvių parapijos išlikimo ir bažnyčios remonto reikalą. Klebonas kun. A. Kontautas plačiau nušvietė dabartinę parapijos padėtį ir su ja susijusiomis problemomis.

Susirinkimas baigtas ateitininkų himnu.

Lietuvos rašytojai Bostone

So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos patalpoje spalio 8 įvyko susitikimas su Lietuvos rašytojais, kurie dalyvavo PEN kongrese Montrealyje ir Toronte. Jie įjungti į Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyriaus rengtą literatūros vakarių ir gintaro parodą. Renginyje Ričardas Gavelis ir Kornelijus Platelis skaitė savo kūrybą. Romualdas Lankauskas pranešė apie PEN klubo kongresą ir parodė savo dailės darbus. Aleksandras Krasnovas nupasakojo "Vagos" leidyklos vergus Lietuvoje, Regina Rudaitytė išskėlė vertimų problemas, o Raimundas Krašauskas nušvietė dabartinę Lietuvos rašytojų padėtį. Iš vietinių rašytojų kalbėjo Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis.

Pranešimas iš LB tarybos sesijos

Laisvės Varpas spalio 15 d. laidoje perdavė savo bendradarbio Alfonso Petručio pasikalbėjimą su LB Bostono apygardos pirmininku ir LB tarybos nariu inž. Česlovu Mickūnunu, kuris dalyvavo rugsėjo 29-spalio 1 Clevelande įvykusioje LB XII tarybos antroje sesijoje. Pasirodo, kad į tą sesiją teatyko mažiau negu pusė rinktų atstovų. Iš nuveiktų LB darbų žymiausiai nurodytas dr. A. Šapokos paruoštos *Lietuvos istorijos* išleidimas Lietuvoje. Sesijoje dalyvavo trys svečiai iš Lietuvos. Jie dėkojo už ligšiolinę paramą kovojančiai Lietuvai. Jų pareiškimu be išėivijos talkos vargiai būtų pasiekti ligšioliniai laimėjimai.

Iš Bostono LB apygardos sesijoje dalyvavo du atstovai: Eduardas Meilus Jr. iš Worcesterio ir Česlovas Mickūnas iš Cape Codo. Apygardoj dar yra trys kiti atstovai: Gintaras Čepas iš Quincy, Alfonsas Petrutis iš Cape Codo ir Marius Žiaugra iš Sharon.

Lapkričio 25 Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos metinis banketas įvyks Liet. Piliiečių klubo salėje. Pradžia 6 v.v.

A. A. ELEONORA URBELIS

Lapkričio 5 sueina dv' eji metai nuo Eleonoros mirties. Jos prisiminimui už jos sielą bus aukojamos šventos mišios pranciškonų Šv. Kazimiero vienuolyne Brooklyne.

Nuoširdžiai prašau draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Eleonorą savo maldose.

Nuliūdęs vyras Alfonsas ir šeima

Neteko Tau sugrįžti į numylėtą Tėviškę — Uteną, Gudeniskę, — Amžina Tėvyne taip anksti netikėtai Priglaudė Tave...

A. A. muzikas MYKOLAS CIBAS

Prabėgo devyneri metai liūdesy, tačiau vellonio prisiminimas ilks gyvas mano širdyje.

Švieslam jo atminimui už jo sielą bus aukojamos šv. Mišios:

Lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne, N.Y. lapkričio 5 d., 8 v.r. Ir Cleveland, Ohio, prel. A. Goldkovskis taip pat aukos šv. Mišias.

Nuoširdžiai prašau glimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Mykolą savo maldose, kad Viešpats sutelktų jo sielai amžiną šviesą.

Žmona Eufemija

A. A. KAZIMIERUI KULIUI

mirus, jo žmoną Anastaziją, dukterį Bronę, žentą Vytautą Paulių ir visus glimines nuoširdžiai liūdesio valandoje užjaučia

Felė, Algis ir Ramunė
J a s a i č i a i

Mano geram draugui ir kolegai

A. A. MATUI SENKUI

mirus, reiškiu gillą užuojautą žmonai Anai ir dukrai Romai Kraujalis su sūnum.

Petras Didelis
Valė ir Vytautas Kligiai

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: spalio 28, šeštadienį, keramikės Livijos Lipaitės darbų paroda mažojoje salėje. Paroda tęsiasi ir sekmadienį, spalio 29 d.. Šeštadienį 7 v.v. Lietuvių Fondo koncertas didžiojoje salėje.

Marija Remienė, Lietuvių fondo valdybos pirmininkė, iš Chicagos atvyksta į Lietuvių Fondo koncertą, kuris bus spalio 28 šeštadienį, 7 v. v. Kultūros Židinyje. Gi spalio 29, , sekmadienį, 12:30 v. popiet Kultūros Židinio posėdžių kambaryje padarys pranešimą apie Lietuvių Fondo veiklą, jo problemas, atsakinės į klausimus. Visuomenė kviečiama dalyvauti ir koncerte ir pokalbyje su LF valdybos pirmininke. Bilietų į koncertą galima gauti Kasoje pas Vida Jankauskiene ir koncerto rengimo pirmininkę Lilę Milukiene.

Keramikė Livija Lipaitė su savo keramikos darbais atvyksta net iš Los Angeles. Į Ameriką išok. Lietuvos ji atvyko 1975 m. Keramiką studijavo Taškente, Uzbekijoje, Vilniaus valstybiniame dailės institute, Californijos valstybiniame universitete, gavo bakalaurą ir magistrės laipsnius. Parodose dalyvauja nuo 1978 m., yra laimėjusi premijų, atžymėjimų. Gyvena Los Angeles ir dirba savo specialybeje. Parodą rengia Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New York klubas, kuriam pirmininkauja Marija Žukauskienė. Paroda vyksta spalio 28 ir 29 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Šeštadienį paroda atidara nuo 12 val. iki 9 v.v., sekmadienį nuo 12 v. iki 4 v. popiet. Parodos atidarymas šeštadienį 6 v.v. Į parodą atvyksta ir jos brolis skulptorius Linas, kuris gyvena Lietuvoje ir šiuo metu lankosi Californijoje, kur gyvena jo tėvai ir dvi seserys.

Lietuvių Fondo koncertas įvyksta spalio 28, šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Pradžią 7 v.v. Programą atliks menininkai iš Chicagos: Linda Veleckytė — smuikininė, pianistas Alvydas Vasaitis ir solistė Birutė Vizgirdienė iš Los Angeles. Po koncerto loterija, veiks baras, bus galima gauti kavos, namie keptų pyragų ir užkandžių. Įėjimo auka — 10 dol., moksleiviams 5 dol. Dabar yra vykdomas Lietuvių Fondo vėjus, to vėjus proga rengiamas ir šis koncertas. Rengia specialus komitetas kuriam pirmininkauja Lilė Milukiene. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir tuo paremti Lietuvių Fondą, maloniai praleisti vakarą, pasiklausyti iškilių lietuvių menininkų.

Jonas Mugevičius, Lietuvos demokratų partijos tarybos prezidiumo narys, spalio 18 atvyko į Ameriką. Jį pakvietė Amerikos lietuvių XI kongresas. New York buvo sustojęs pas Petrą ir Pranutę Ažuolus. Palydėtas Petro Ažuolo, apsilankė ir Darbininko redakcijoje, papasakojo apie veiklą Vilniuje ir savo planus Amerikoje. Iš New Yorko išskrido į Los Angeles, kur spalio 21 ir 22 vyko XI-tasis Lietuvių kongresas.

Už a. a. Mykolo Cibo vėlą pranciškonų vienuolyno koplyčioje mišios bus aukojamos lapkričio 5 d. 8 v. ryto. Mišias užprašė velionio žmona Eufemija Cibienė-Steponienė.

Akvilina Musteikienė-Lomanaitė mirė spalio 22 Buffalo, N.Y. Palaidota spalio 25 Buffalo, N.Y. Liko jos vyras dr. Antanas Musteikis, sūnus Rimas ir dukterė Danutė su šeimomis. Liko ir vyro brolis kun. Leonardas Musteikis, gyvenęs Sunny Hills, Fla. Velionė buvo kilusi nuo Pasvalio, baigusi Pasvalio gimnaziją. Ilgą laiką jų šeima gyveno Brooklyne, paskui išsikėlė į Buffalo, kur dr. Antanas Musteikis profesoriavo viename universitete.

Vėlinių pamaldos rengiamos Aušros Vartų parapijos bažnyčioje lapkričio 1 d. 8 v.v. Tuoj po mišių bus specialios pamaldos prisiminti mirusius. Kun. Eugenijus Savickas prašo parapiečius ir svečius atsilankyti į šias specialias pamaldas ir pasimelsti už mirusius.

Kun. K. Trimako knygos *Aš kviečiu jus* pristatymas ir susipažinimas bus lapkričio 26 tuoj po mišių, salėje po bažnyčia. Kalbės kun. Jonas Bacevičius, OFM, iš Kennebunkporto, ME, kuris pats buvo Medjugorje. bus rodomos vaizdajuostės ir bus galima įsigyti knyga.

Paul Kaladis passed away suddenly September 21, 1989. Formerly of Richmond Hill and Maspeth, N.Y., recently residing in Casselberry, Fla. He left his loving wife Muriel Kaladis, 2 step children Eileen Harrigan and Edward Hoffman and 4 loving grandchildren. — Mrs. Muriel Kaladis, 864 Lake Sterling Court Casselberry, Fla. 864 Lake Sterling Court, Casselberry, Fla. 32707. Tel. 407 695-8334.

ELIZABETH, N.J.

Moterų Sąjungos mišios ir pietūs buvo spalio 15, pyragai buvo pardavinėjami spalio 14 popietę.

Rožančius kalbamas kiekvieną šeštadienį 5:10 v.v.

Varžybos — "Chinese Auction" — bus spalio 22, sekmadienį. Pradžią 2 val., traukimai 4.30 v. popiet, bus įvairaus maisto ir kitokios atgaivos. Rengia ir globoja įvairios parapijos draugijos. Jos prašo, gal kas gali laimėjimam ir varžybom paaukoti rankdarbių, pyragų ir kitokių daiktų.

Vyskupas Dominic Marconi, Union apskrities vikaras, spalio 15 lankėsi parapijos bažnyčioje, kalbėjo su parapiečiais, dalyvavo Moterų Sąjungos pietuose. Buvo proga pasisakyti dėl naujojo klebono.

ATSIDARO SKAITYKLA

Lietuvių Informacijos Centrą pasiekia nemažai lietuviškos spaudos iš viso pasaulio. Jos tarpe yra nemažai vėliausios spaudos iš Lietuvos. Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa kviečia besidominčius tokia spauda jos pasiskaityti naujoje Palaimintojo Jurgio Matulaičio skaitykloje, kuri yra Religinės Šalpos-Informacijos Centro pastato antrame aukšte Kultūros Židinio kieme, 351 Highland Blvd., Brooklyne. Skaitykla veiks trečiadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto.

Ieško namų apyvokos darbo. Skambinti vakarais po 6 v. 718 592 - 9519.

PADĖKA UŽ KNYGAS LIETUVAI

Lietuvių Katalikų Šalpos įstaiiga ėmėsi iniciatyvos telkti lietuviškas knygas ir jas siųsti į Lietuvą, sukūrė ištiesą sąjūdį — "Knygos Lietuvai", išleido net į atlapą įsegamą ženkluką su Įrašu Knygos Lietuvai.

Įstaiga gavo padėkos laišką iš Lietuvos. Laiške rašoma:

"Mieli tautiečiai, nuoširdžiai dėkojame už knygą *Krikščionis ir šiandiena*, kurią gavome birželio 16 d. Mūsų institute labai stipri Sąjūdžio grupė, administracija nesudaro kliūčių gauti knygas.

Mus labai domina filosofinė, sociologinė, teisinė, istorinė literatūra, ypač Šalkauskio, Maceinos, Jakšto, Girmiaus, Ereto, Paltaroko ir daugelio kitų veikalai bei literatūra apie juos. Taip pat labai trūksta informacinių leidinių: žinytų, enciklopedijų ir t.t. Gali būti ir užsienio kalbomis.

Visą literatūrą prašome siųsti šiuo adresu: Angelė Putelienė, 232600 Vilnius, Mičiurino 1-46, Filosofijos sociologijos ir teisės institutas, Lietuva".

Kas norėtų gauti informacijos kaip pigiausiai siųsti knygas institutui ar kam nors kitam, prašom susisiekti su "Knygos Lietuvai", 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, tel. 718 647 - 2434.

Aušros Vartų parapijos tradicinė titulinė šventė surengta spalio 15. Po iškilmingų pamaldų 1 val. parapijos salėje buvo pietūs. Dalyvavo apie 150 svečių. Visa šventė praėjo pakilioje nuotaikoje.

Zenonas Jurys, išgirdęs apie reikalingą skubią paramą Kultūros Židiniui, pirmasis atsiliepė su 50 dol. auka, įteikdamas ją Kultūros Židiniui per Kęstutį Miklą.

Parduodamas namas Forest Parkway Woodhavene. Skambinti 718 296-2237.

Darbininko administracijoje galima gauti Šv. Rašto Naujajį testamentą. Su persiuntimu 8 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Parduodami ypatingai gražūs tautiniai drabužiai iš Lietuvos. Vidutinio dydžio. Parduodamas ir vyriškas kostiumas. Žemos kainos. Kreiptis į Darbininko administraciją, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Skambinti dienos metu 718 827 - 1351.

Jūsų pinigai į Lietuvą siunčiami per banką į "dolerines" parduotuves: tinka Jūsų giminių apsipirkimui, automobiliams ir palikimams tvarkyti. Muito nėra. Romas Pukštys, Transpak, Telef. 312 436-7772, namų telef. 312 430 - 4145.

Video, stereo, siuvas masinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS ir kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietai, siunčiame kargo ir iš kitų miestų. Romas Pukštys, Transpak, 2638 West 69th St., Chicago, IL 60629. Darbo valandos: 10-6 v.v. kasdien, šest. 10-2 v. Arba susitarus, tel. 312 436 - 7772, namuose 312 430 - 4145.

ATTENTION — GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885. Ext. GH 6057.

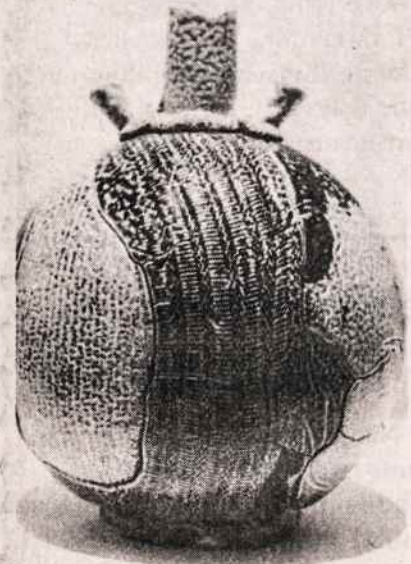
ATTENTION — HIRING! Government jobs — your area. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-838 - 8885. Ext. R 6057.

ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS! \$32,000/year income potential. Details. (1) 602-838 - 8885, Ext. Bk. 6057.

GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys, Surplus. Buyers Guide (1) 805-687-600. Ext S-4505.

Pianistė Dalia Sakaitė ir sopranas Serena Kanig koncertuos lapkričio 2, ketvirtadienį, 8 val. vak. St. Michael's Church Recital Hall, 225 West 99th St., tarp Broadway ir Amsterdam Ave., New York, N.Y. Programoj dalyvaus ir violinistas Danie., Rains. Programoje Bacho, Mozarto, Chopino, Holst ir kitų kompozitorių kūriniai.

Literatūros vakaras su svečiais rašytojais iš Lietuvos įvyko spalio 15 Kultūros Židinyje. Dalyvavo rašytojai: Ričardas Gavelis, Raimondas Kašauskas, Aleksandras Krasnovas, Romualdas Lankauskas, Kornelijus Platelis ir Regina Rudytė. Vakari vadovavo Algirdas Landsbergis, rašytojus apibūdino kritikas Aleksandras Krasnovas. Jie paskaitė savo kūrinių, pakalbėjo, kaip jie rašo ir gyvena. Platus vakaro aprašymas su nuotraukomis bus kitame *Darbininko* numeryje.

Keramikės Livijos Lipaitės sukurta vazelė. Jos darbų paroda vyksta šį savaitgalį Kultūros Židinyje. Parodos atidarymas spalio 28 šeštadienį, 6 v.v. Po a. larymo kavutė.

KASOS atstovai Floridos lietuvių namuose St. Petersburg. Iš k.: Lietuvių Klubo pirmininkas Antanas Gudonis. Kasos direktorius Algirdas Šilbajoris, Kasos pirmininkas prof. dr. Rimas Vaičaitis, Kasos St. Petersburgo skyriaus vedėjas Aras Mieželis. Nuotr. V. Alksninio

PAGERBS ADVOKATĄ BILL HOUGH

Pabaltiečiai gali tik džiaugtis, turėdami artimą pabaltiečių reikalus ginantį bičiulį, tarptautinės teisės ekspertą advokatą William J. H. Hough III. Vieniems jis yra žinomas dėl savo išsamios studijos *The Annexation of the Baltic States and its Effect on the Development of Law Prohibiting Forcible Seizure of Territory*, kitiems už nepailstamą pagalbą pabaltieškoje veikloje, pvz., jau ne kartą, Lietuvių Informacijos Centro

A. a. dr. Vytauto ir Marijos Slavinskų atminimui Kultūros Židinio administracija iš testamento vykdytojo gavo 2,500 dol. auką. Kultūros Židinio administracija su dėkingumu prisimena abu mirusius geradarius ir taip pat dėkoja testamentų vykdytojui.

kviečiamas, jis yra palydėjęs Sąjūdžio lyderius į pasimatymus su tarptautiniais diplomatais ir panašiai. Spalio 19 jis liudijo JAV kongreso apklausoje apie Pabaltijo tautų neteisėtą inkorporavimą į TSRS. Praeitą rugpjūčio mėnesį, pakeliui į Tautos apsisprendimo konferenciją Rygoj, jis sustojo Lietuvoje, kur susitiko su Lietuvos Demokratų partijos, Sąjūdžio nariais.

BATUNo organizacija, su kuria Bill Hough seniai bendradarbiauja, norėdama jį pagerbti, rengia jam gimtadienio staigmeną — balių su vakariene lapkričio 11, šeštadienį, 7 v.v. Estų namuose, Manhattane, 243 East 34 Street. Lietuvių vardu pasveikins Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Rezervacijos priimamos iki lapkričio 3 d. Įėjimas 35 dol., Čekius rašyti: BATUN, 115 West 183 Street, Bronx, N.Y. 10453 arba skambinti Mara Treimanis, 212 367 - 8802.

LAISVĖS ŽIBURYS

RENGIA NEPAPRASTĄ

FILMŲ VAKARĄ

LAPKRIČIO 4, ŠEŠTADIENI, KULTŪROS ŽIDINYJE,
361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.
PRADŽIA 7 V.V.

TAI BUS JAU 47-TASIS LAISVĖS ŽIBURIO RENGINYS.
FILMUOSE — PASKUTINIO METO REIKŠMINGI LIETUVOS ĮVYKIAI. JŲ TARPE:

- Lietuvoje Europos krepšinio čempionato 50 metų jubiliejus;
- Tremtinių palaikų iš Sibiro grįžimas;
- Partizanų kaulų atkasimas;
- Vysk. A. Bačklo vizitas Vilniuje;
- Rankų grandinės (Pabaltijo kello) demonstracija;
- Trijų jachtų sutikimas Klaipėdoje;
- Futbolo rungtynės Lietuva prieš Švediją Ir kiti.

Po filmų — pobūvis. Velks turtlinga loterija, valgių Ir gėrimų bufetal visose Kultūros Židinio salėse.

Malstą gamina EUGENIJA KEZIENĖ, šoklams groja BROLIŲ KEZIŲ orkestras, vadovaujamas VYTAUTO DAUGIRDO.

Bailul stalus galima iš anksto užsisakyti pas Stasj Karmaziną 441-1252.

Visos vietos numeruotos. Bilietų kalna — 10 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol. Jaunimo bilietal gaunami tik prie Įėjimo. Patartina bilietus Įsigyti iš anksto paštu. Čekj atitinkamai sumai Ir sau adresuotą su pašto ženklų voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI
NEW JERSEY (Area code 201)
P. Macijauskas 998 - 6797
A. Stankaitienė 942 - 2344
D. Didžballenė 925-4761
Iš New Jersey organizuojamas autobusas

ŠIAURĖS NEW YORKAS
R. Bitėnas 914 961-7041

BROOKLYN, QUEENS (area code 718)
N. P. Baltrullonis 297 - 0991

VISUS ATILANKYTI KVIEČIA
105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 V. RYTO LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

A. Diržys 296 - 7385
Z. Jūrienė 441 - 7831
E. Kezlenė 296 - 0798
R. Kezys 769-3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
Kasos Įstaiga 441-6799

MASPETH
J. Adomėnas 718 497 - 5212